8
22 АВГ 1984
ОПИСАНО

БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

ЎЗБЕКИСТОН КП МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН • № 185 (18.961). • Сешанба, 14 август 1984 йил • Баҳоси 3 тийин.

Қорақалпоғистон область партия комитети пленумидан

ТАЛАБЧАН ВА КАМТАРИН БЎЛАЙЛИК

Партия олдида софдил ва ҳалол бўлиш, халқ оммаси билан ҳамиша бамаслаҳат иш кўриш, оддийлик ва камтарликни партиявий принципиаллик, талабчанлик билан қўшиб олиб бориш, жамиятимиз ахлоқий нормаларига ёт бўлган иллатларга қарши муросасиз ўт очиш ҳар бир коммунистнинг виждоний бурчи, КПСС Устави талабидир. Қорақалпоғистон область партия комитетининг пленумида ана шу ҳақда жиддий ва ошкора гап борди.

Пленумда партия XXVI съезди, КПСС Марказий Комитетининг 1984 йил февраль ва апрель Пленумлари қарорлари ҳамда ўртоқ К. У. Черненконинг йўл-йўриқлари, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг XVI пленуми қарорлари асосида партия ва давлат интизомини мустаҳкамлаш, кадрлар билан ишлашни яхшилаш соҳасида область партия ташкилотининг вазифалари муҳокама қилинди. Область партия комитетининг иккинчи секретари А. И. Балакин қилган докладда, нотиқларнинг сўзларида партия ташкилотининг кўп қиррали фаолияти принципиал танқид ва ўз-ўзини танқид асосида таҳлил этилди, уюшқоқлик ва тартиб-интизомни бутун чоралар билан мустаҳкамлаш, кадрларни танлаш ва жой-жойига қўйишни тубдан яхшилаш, партия ташкилотларининг жанговарлигини ошириш масалаларига катта эътибор берилди.

Партия ва ҳукуматнинг доимий ғамхўрлиги, қардош халқларнинг ҳар тарафлама ёрдами туфайли Автоном республика халқ хўжалиги йилдан йилга ривожланиб бормоқда. Аммо саноат, капитал қурилиш ва транспорт соҳасида беш йиллик план-топшириқлари умуман бажарилаётган бўлса-да, ишлаб чиқариш потенциалидан ва мавжуд резервлардан ҳануз қониқарсиз фойдаланиляпти. Халқ хўжалигининг қатор тармоқларида иқтисодий кўрсаткичлар пасайиб кетди. Ўнинчи беш йилликда ва ўн биринчи беш йилликнинг ўтган йилларида фондлар самарадорлиги 20 процент камайишига йўл қўйилди. Ишлаб чиқариш қувватларининг 18 проценти ҳаракатсиз турибди. Ип газлама ишлаб чиқариш бирлашмаси корхоналарида ўрнатилмаган ускуналарнинг сони бир йил ичида икки баравар кўпайди. Лекин сўнгги йил ичида меҳнат унумдорлиги 8,2 процент пасайганлигини оқлаш учун ҳеч қандай асос йўқ. План интизоми ва шартнома мажбуриятларини бузиш фактларига чек қўйилмаётир. Ўтган йили ҳар учта корхонадан биттаси маҳсулот етказиб бериш планини бажармаган.

Пахта тозалаш саноатида юз берган фавқулодда аҳволдан ташвишланмай бўлмайди. Пахтанинг ялпи хосили кўпайишига қарамай, кейинги саккиз йил мобайнида тола ишлаб чиқариш ҳажми 4,5 процент камайди. Пахтани тайёрлаш ва қайта ишлаш жараёнида қўшиб ёзиш, ҳужжатларни сохталаштириш, алдамчилик авж олганлиги давлат манфаатига катта зарар етказди. «Заготхлопкопром» бирлашмаси бошлиғи А. Худойберганов ишдан бўшатилиб, партиявий жазо олганлигига сабаб ҳам шу.

Беруний, Элликқалъа ва Амударё район партия комитетлари пахта тозалаш заводларида тола олиш кескин камайиши, нормада белгиланганидан ортиқ куйиши ҳисобига анча ҳосил йўқотилгани сингари жиноий фактларга лоқайдлик билан қараб келдилар, қўшиб ёзиш, кўзбўямачилик ва давлатни алдаш йўлига кирган нопок шахсларга нисбатан муросасозлик қилдилар. Кадрлар танлашда йўл қўйилган хатолар қимматга тушди, натижада моддий ва маънавий зарар келтирилди.

Докладчи ва нотиқлар — Нукус шаҳар партия комитетининг биринчи секретари Т. Ешимбетова, Қараўзак районидаги Калинин номли совхознинг сут соғувчиси Н. Ўрунова, Хўжайли ёғ заводи ишчиси У. Жумашева, Тўрткўл район партия комитетининг биринчи секретари Қ. Нуримбетов, Қўнғирот районидаги 6-компрессор станцияси асбобсози Т. Гладких, Чимбой районидаги «2-Майёб» совхози директори Р. Жумамуротова, Тахтакўпир районидаги Димитров номли совхоз бош чўпони Қ. Кенжабоев, Амударё районидаги «Ленинизм» колхози механизатори Г. Тожимова ва бошқалар ўз сўзларида партия ташкилотининг иш услуби ва методларини такомиллаштириш, кадрларни танлаш, жой-жойига қўйиш ва тарбиялашда йўл қўйилган хатолардан тегишли хулоса чиқариб олиш, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети XVI пленуми қарорлари асосида партия, совет, касаба союз ва комсомол ташкилотлари, бутун хўжалик механизми фаолиятини қайта қуриш зарурлигини таъкидладилар.

Қурилиш ташкилотларининг иши пленумда қаттиқ танқид қилинди. Куч, техника ва моддий ресурслар плансиз объектларга сочиб юборилмоқда, тугалланмаган объектлар кўпайиб бормоқда. Қурилишда штурмчилик, исрофгарчилик ва бракка барҳам берилмаган, бригада пудрати методи суст жорий қилиняпти. Шунингдек, транспорт, алоқа ва аҳолига хизмат кўрсатувчи тармоқлар ишидаги нуқсонлар меҳнаткашларнинг жиддий эътирозига сабаб бўлаётир.

Автоном республика экономикасида қишлоқ хўжалиги етакчи ўринни эгаллайди. Қишлоқ меҳнаткашлари мамлакат Озиқ-овқат программасига ўз ҳиссаларини йилдан йилга кўпайтирмоқдалар. Шу билан бирга, деҳқончилик ва чорвачиликни интенсив ривожлантиришда ишга солинмаётган резервлар озмунча эмас. Пахта ҳосилдорлигини оширишда олға силжиш сезилмаётир, жами ҳосилнинг 30—35 проценти тўртинчи сортга топширилмоқда. Беш йилликнинг ўтган уч йили ичида давлатга пландагидан 58 минг тонна кам шоли етказиб берилди. Ўнлаб хўжаликларда чорва молларининг бош сони камайиб, маҳсулдорлиги пасайиб кетди. Агросаноат бирлашмалари, қишлоқ хўжалик органлари экономикага чуқурроқ кириб бормаяптилар, юзакичилик ва қоғозбозликдан воз кечмаётирлар. Партия комитетлари хўжалик ташкилотлари функцияларини ўз зиммаларига олишдек эски практикадан ҳамон қутила олмаганлар.

Партия ташкилотининг фаолияти сусайган, кадрларга нисбатан талабчанлик бўшашган, танқид ва ўз-ўзини танқиднинг роли камситилган жойда ютуқлардан эсанкираш, кибрланиш, пассивлик пайдо бўлади, ана шу заминда хато ва иллатлар илдиз отади. Буни пленумда келтирилган конкрет фактлар ва мисолларда яққол кўриш мумкин.

Аҳволни безаб кўрсатиш, хатолар тўғрисида силаб-сийпаб, эгасиз формада гапириш, дабдабабозлик, мақтанчоқлик айрим раҳбар ходимларни кеккайтириб юборди, ахлоқий бузилиш ва салбий ҳодисаларга сабаб бўлди. Обком пленуми ва бюро мажлисларида аксар вақтларда нуқсонлар расмият учун қайд қилиниб, хато қилган раҳбарга тил тегизилмасди. Обкомнинг биринчи секретари Қ. Камолов ва бошқа раҳбар ходимлар баъзи баландпарвоз нотиқларнинг хушомад ва мақтов сўзларига кўникиб қолдилар. Кадрларни ишчанлик, омилкорлик қобилиятларига қараб эмас, балки ошна-оғайнигарчилик, уруғ-аймоқчилик белгиларига, шахсий садоқатига қараб танлаш фактлари юз берди.

Топширилган участкада ўз вазифасини уддалай олмаган, обрўси тўкилган, коммунист деган номга доғ туширган ходимларни яна раҳбарлик лавозимларига тайинлашдек ярокcиз практика давом этиб келди. Ҳар хил суиистеъмоллар учун ишдан олинган 79 ходим аввалги лавозими даражасидаги, ҳатто ундан ҳам масъулроқ ўринларга раҳбар қилиб қўйилганлиги бунинг далили бўла олади. Область партия комитети У. Утешовни мансабини суиистеъмол қилгани, ўғирлик ва камомадларга йўл қўйгани, давлатни алдагани учун қишлоқ матлубот жамияти раислигидан бўшатди ва КПСС сафидан ўчирди. Аммо орадан кўп вақт ўтмай, Қўнғирот район партия комитети уни район тайёрлаш конторaси директори қилиб тасдиқлади, янгидан КПСС сафига қабул қилди. Район матлубот жамияти раислигидан четлаштирилган К. Ан эса Қўнғирот нефть маҳсулотлари базаси директорлигига тасдиқланди. Шундай савол туғилади: райкомнинг биринчи секретари Қ. Абдиров жиноятчиларга нега ён босади? Бу ҳаракат КПСС Уставига ҳам, партиямизнинг кадрлар танлаш принципига ҳам бутунлай хилоф-ку, ахир!

Яна бир характерли мисол. Хўжайли район партия комитети хўжаликлараро кўчма механизациялашган колонна бошлиғи А. Матжоновни раҳбарликни эплай олмагани учун ишдан олди ва пахта тозалаш заводи директорлигига ўтказди. Пахта тозалаш саноати министрлиги хизмат вазифасини суиистеъмол қилгани учун А. Матжоновни завод директорлигидан бўшатди ва унинг устидан жиноий иш қўзғатилди. Хўжайли шаҳар Совети ижроия комитети А. Матжоновни жиноий жавобгарликдан сақлаб қолди, райком уни яна аввалги иссиқ жойига — кўчма механизациялашган колоннага бошлиқ қилиб юборди. Ўша пайтда колонна бошлиғи бўлиб ишлаб турган А. Исмоилов эса «планни барбод бергани учун» деган даъво билан вазифасидан озод қилинди. Аслида планлар тўла ва ошириб бажарилган, фақат амал курсиси керак бўлган эди. Бу субутсизлик бўлибгина қолмай, адолатсизлик ва принципсизликдир.

Бир гуруҳ масъул ходимлар ғайриқонуний йўллар билан ўзларига ҳашаматли уйлар қуриб олдилар. Партиявий камтарликни йўқотиб қўйган, амалдаги тартиб-қонунларни назар-писанд қилмай, ўзларининг шахсий манфаатини, ҳузур-ҳаловатини кўзлаган ходимларнинг бундай ножўя хатти-ҳаракатлари обкомга маълум эди, аммо улар ўз вақтида тартибга чақирилмади. Тўғри, қонунбузарлар кейинги пайтда қилмишларига яраша жазо олдилар. Кейинги уч ярим йил ичида бир қанча масъул ходим қўшиб ёзиш, ўғирлик ва бошқа жиноий ишлари учун жавобгарликка тортилди.

Пленумда жиноятчиликка, социалистик қонунчилик принциплари бузилишига қарши кураш бўшашганлиги, маъмурий органларнинг бу соҳадаги фаолиятида жиддий камчиликлар ҳукм сураётганлиги алоҳида қайд қилинди. Партия ва совет ташкилотлари баъзан бу органларнинг ишига ноўрин аралашадилар. Ленинобод район партия комитетининг собиқ биринчи секретари Ё. Қурбонов район прокурорининг оператив ишига қўпол тарзда аралашган, жиноятчиларни ўз паноҳига олган.

Айрим кадрларнинг маънавий тубанликка юз тутганлиги ва салбий ҳодисаларнинг сабабларидан яна бири — масъул раҳбар ходимлар бошланғич партия ташкилотлари назоратидан ва таъсир доирасидан четда қолганлигидир. Пленумда шундай рақамлар келтирилди: кейинги уч ярим йил ичида шаҳар ва район партия комитетлари бюро мажлисларида 120 раҳбар ходимга чора кўрилган, 102 ходим вазифасидан бўшатилган. Аммо уларнинг нотўғри хатти-ҳаракатлари коммунистларнинг йиғилишларида муҳокама қилинмаган. Партиямизнинг асоси бўлган бошланғич ташкилотларнинг тарбиявий ролини бу тариқа камситишга хотима бериш, КПСС Устави талабларига оғишмай риоя қилиш лозим.

Коммунистларни, партиямизнинг олтин фонди бўлмиш кадрларни юксак ғоявийлик ва принципиаллик, ростгўйлик ва камтарлик руҳида тарбиялаш, идеология ишининг таъсирчанлиги ва самарадорлигини ошириш, сўз билан иш бирлигини таъминлаш, партия ва давлат интизомини тинмай мустаҳкамлаш партия ташкилотлари фаолиятининг марказида туриши лозимлиги нотиқларнинг сўзларида алоҳида кўрсатиб ўтилди. Пленум қатнашчилари КПСС ленинчи Марказий Комитети теварагига янада мустаҳкамроқ жипслашишга, партия XXVI съезди қарорларини, ўн биринчи беш йиллик топшириқларини муваффақиятли бажаришга, олға ҳаракат қилиш йўлидаги ҳар қандай қийинчиликларни енгишга, хато ва нуқсонларни тугатишда большевистик қатъият, юксак масъулият намуналарини кўрсатишга, республика ва Ўзбекистон Компартияси 60 йиллигини, Қорақалпоғистон Автоном Республикаси юбилейини муносиб нишонлашга азму қарор қилганликларини якдиллик билан изҳор этдилар.

Пленумда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари И. Б. Усмонхўжаев нутқ сўзлади.

Пленум муҳокама этилган масала юзасидан тегишли қарор қабул қилди.

* * *

Пленумда ташкилий масала ҳам кўрилди. Ўртоқ Қ. К. Камолов бошқа ишга ўтганлиги муносабати билан обкомнинг бюро аъзоси ва биринчи секретари вазифасидан озод қилинди.

Илгари КПСС Марказий Комитетининг инспектори бўлиб ишлаган К. Саликов Ўзбекистон Компартияси Қорақалпоғистон область комитети бюро аъзоси ва биринчи секретари қилиб сайланди.

Ф. ЗОҲИДОВ, Р. ЕШИМБЕТОВ,
«Совет Ўзбекистони»нинг махсус мухбирлари.

ЮБИЛЕЙ ЙИЛИ ВАХТАСИДА

СЕРШИРА СИЛОС

● Наманган районидаги «Партия XXII съезди» колхозининг Жўрахон Деҳқонов бошлиқ ем-хашак тайёрловчи бригадаси маккажўхорини ўн кунда ўриб олиб силос бостирди. Бригада 50 гектар ернинг ҳар гектаридан 540 центнердан зиёд кўкпоя, 65 центнердан думбул дон олинди. Бу силоснинг тўйимлилигини анча оширади.

Ўрим-йиғимда комбайнчилардан Ҳошимжон Насриддинов ва Усмонжон Деҳқонов зарбдорларча ишладилар. Уларнинг ҳар бири кунига бир ярим смена нормасини бажарди. Транспортчилар даладан маккажўхори поясини ўз вақтида нестнобуд қилмай ташиб турдилар. Силос бостириш технологиясига қатъий амал қилинди.

Экиндан бўшаган майдонларга ер ҳайдовчилар ва сеялкачилар агрегатларини олиб киришди. Тракторчилардан Обидхон Ҳамроев ва Рустамжон Тошбоевлар ерни экишга тайёрладилар. Усмонжон Тошбоев эса жавдари аралаш беда уруғини экмоқда.

●

ҚУРИҚ ЕРНИНГ ДОНИ

Арнасой районидаги Соколовский номли совхоздан Мамасодиқ Мамазуннунов бошлиқ бригада мўл маккажўхори ҳосилини йиғиштириб олиши учун ўн соат вақт талаб қилинди. 40 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 70 центнер дон олинди. Бу — планда белгиланганидан 15 центнер кўпдир. Коллектив ягона наряд асосида ишламоқда. У йил бошидан буён иш ҳақи фондидан қарийб беш минг сўм тежади. Ёнилғи-мойлаш материаллари ва уруғлик тежалганлиги совхоз жамғармасига яна бир ярим минг сўм пул ўтказиш имконини берди.

Бу йил хўжаликда 14 та бригада ягона наряд асосида ишламоқда.

Хўжалик комбайнчилари Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартияси ташкил этилганлигининг 60 йиллиги шарафига бутун майдондаги — 1300 гектар ердаги маккажўхорини бир ҳафта ичида ўриб-йиғиб олиш мажбуриятини қабул қилдилар.

●

СУРХОНДАРЁ. Гагарин районидаги «Навбаҳор» совхози далаларида маккажўхоридан мўл ҳосил етиштирилди. Ҳар гектар ердан пландаги 50 центнер ўрнига 60 центнердан «каҳрабо дон» олиш учун мусобақа кун сайин қизитилмоқда. Суратда: совхоз партия ташкилоти секретари Ш. Қораева (ўнгда) механизаторлар (чапдан ўнгга) Б. Хўжаназаров, Ч. Бердиёров ва агроучасткa бошлиғи Б. Фармонов билан далада.

И. Хўжаев фотоси. (ЎзТАГ).

ЎРТОҚ К. У. ЧЕРНЕНКОНИНГ ИРЛАНДИЯ ЖАМОАТ АРБОБИ Ш. МАКБРАЙД МУРОЖААТНОМАСИГА ЖАВОБИ

Ирландиянинг таниқли жамоат арбоби, Ленин ва Нобель тинчлик мукофотларининг лауреати, Халқаро тинчлик бюросининг раиси Ш. Макбрайд КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси К. У. Черненко номига мактуб йўллади. Мактубда у ёппасига ва батамом қуролсизланишга эришиш мақсадида СССР билан АҚШ ўртасидаги муносабатларни ривожлантиришга тааллуқли бир қанча ғояларини айтади. Қуйида ўртоқ К. У. Черненко жавобининг тексти эълон қилинади.

* * *

Ҳурматли Ш. Макбрайд жаноблари!

Сизнинг ёппасига ва батамом қуролсизланишга эришишга кўмаклашиш ниятингизни ифода этувчи мурожаатномангиз бугунги кунда жаҳон афкор оммаси ўртасида кенг тарқалган кайфиятларга ҳамоҳангдир. Соғлом фикрловчи ҳар бир кишига шу нарса равшанки, ядро қуролларини тобора кўпайтираверишва бунинг устига қуролланиш пойгасини ҳатто космосга ҳам ёйишга интилиш инсониятни ялпи ядровий ҳалокат хавфига дучор қилади.

Сиз Америка президентининг ядро уруши бемаънилиги ва ер юзини ядро қуролидан холи қилиш зарурлиги тўғрисида берган кейинги баёнотлари гўё жиддий музокаралар учун имконият очади, деб ёзгансиз. Ўзингизга яхши маълумки, Америка томони ҳозиргача тинчлик ва музокаралар тўғрисида кўп сўзларни айтди. Аммо АҚШ маъмуриятининг барча амалий ҳаракатлари музокараларга, муносабатларни яхшилашга интиляпмиз деб айтаётган гапларига хилоф бўлмоқда. Американинг ҳозирги позицияси ўзгарганлиги ҳақида асло гап бормаётганлиги равшан.

Биз ҳам Қўшма Штатлар билан яхши муносабатда бўлишни истардик деб, неча марталаб айтгандик. Лекин бунда ҳар иккала томондан тегишли хоҳиш-ирода намоён этилмоғи лозим. Томонларнинг самимий эзгу ниятлари ва тегишлича тайёргарлик СССР билан АҚШ ўртасидаги ҳар қандай музокараларнинг мажбурий, чинакамига мустаҳкам пойдевори бўлиши кераклиги ҳақида сизнинг зўр ҳаётий ва сиёсий тажрибангиз туфайли чиқарган хулосангиз тўғри деб ўйлайман. Биз ҳам шундай нуқтаи назарга амал қилмоқдамиз.

Совет раҳбарлари Америка маъмуриятининг сўзлари эмас, балки конкрет ишлари бизнинг АҚШ билан муносабатларимиздаги вазиятни нормаллаштириш йўлини очишга қодир деб, ҳисоблайдилар.

Сизга сиҳат-саломатлик ва халқлар ўртасида тинчлик манфаатлари йўлидаги олижаноб фаолиятингизда муваффақиятларга эришувингизни тилаб энг эзгу истаклар билан,

К. ЧЕРНЕНКО.

Ишчи минбари

МАҲОРАТДА ГАП КЎП

Ишга ижодий ёндашиш — самарадорликни оширишнинг муҳим шарти. Партия ҳар бир ишчи олдига шундай вазифа қўймоқда. КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Советининг «Халқ хўжалигида автотранспорт воситаларидан фойдаланиш самарадорлигини ошириш, юкларни автомобиль транспортида ташиш чоғида ошириб ёзишга қарши курашни кучайтириш ҳамда ёнилғи-мойлаш материаллари яхши сақланишини таъминлаш тўғрисида»ги қарори айни муддао бўлди. Бугун мен республикамиздаги кўплаб ишлаб чиқариш илғорлари қатори ўз иш тажрибаларим ва эришаётган ютуқларим ҳақида «Ишчи минбари»да сўзлаб бермоқчиман.

ХАЛҚ хўжалигининг барча тармоғи жадал суръатлар билан ривожланаётган ҳозирги шароитда турмушимизни транспортсиз ва унинг хизматисиз тасаввур қилиш мумкин эмас. Бинобарин, шундай бир шароитда партиямиз томонидан қўйилган вазифалар тўла-тўкис амалга оширилишига эришиш — мамлакатимиз иқтисодий ва мудофаа қудратини ошириш, ўн биринчи беш йиллик план топшириқларини бажаришнинг муҳим шартларидан бири. Буни чин қалбдан ҳис этган автокорхонамиз коллективи автомашиналардан фойдаланиш самарадорлигини ошириш, халқ хўжалик юкларини ташишни кўпайтириш, ёнилғи ва эҳтиёт қисмларни тежаб-тергаш ҳамда транспортдан фойдаланиш коэффициентини ошириш йўлида астойдил куч-ғайрат сарфламоқдалар. Йилнинг ўтган ойлари учун белгиланган топшириқ анча ортиғи билан бажарилди. Шу давр ичида планга қўшимча минглаб тонна халқ хўжалиги юклари белгиланган манзилга етказиб берилди. Самарадорлик муттасил ортиб бормоқда. Пландан ташқари кўрилган фойда салкам 150 минг сўм бўлди. Беш йиллик давомида автокорхонамиз коллективи қўлга киритаётган ютуқлар эвазига бир неча бор маҳаллий партия, совет ташкилотлари ва хўжалик органлари мукофотлари ҳамда кўчма Қизил байроқларини олишга сазовор бўлди.

Коллективимиздаги бошқа ҳамкасбларим қатори мен ҳам ўзимга бириктилган автомашинани унумли ишлатиш учун бугун тажрибамни ишга солмоқдаман. Айниқса, белгиланган топшириқларни 2-3 баравар ортиғи билан уддалашимга автомашинани автопоездга айлантирганим катта ёрдам бермоқда. Мен бу ишга 1969 йил охирида киришгандим. Дастлаб битта прицеп уладим. Бир неча ойлик синовдан кейин иккинчи прицепни улаб ишга чиқдим. 1970 йил ўрталарида эса учинчи прицепни тиркадим. Автомобиль мутахассислари-ю, ҳисоб-китоб ходимлари ҳам тажрибамга эътироз қилишмади. Негаки, бу иш учун ортиқча сарф-харажат талаб этилмади. Автомобилнинг рессорлари бир оз кучайтирилди. Орқа рессорга тортилган струманка «МАЗ-205» маркали автомобиль струманкаси билан алмаштирилди. Бош узатмадаги шестернялардан 12 тасининг чегаси қайтадан созланди.

Автомобиль ҳамда прицеплар рессорларининг кучайтирилиши юкни енгиллатиш ва машинани осон силжитиш имконини берди. Двигателга ортиқча зўр келмади. Айни пайтда прицеплар автомобилни туртиб кетмаслиги учун эҳтиёт чоралари ҳам кўрилди: назоратчи троссллар уланди. Тормоз ишончли бўлиши учун машинанинг тормоз крани икки камерали кран билан алмаштирилди. Бу тадбирлар машинанинг енгил ҳаракат қилишини, прицепларни тортиш учун ортиқча куч сарфламасликни таъминлади. Натижада «ММЗ-355» автомашина олдингидек 4,5 тонна эмас, 15 тонна юкни ҳам бемалол тортадиган бўлди. Министрликдан келган мутахассислар ҳам янгиликни маъқуллашди.

Шундан кейин автокорхонамиздаги бошқа шофёрлар ҳам тажрибамни ўрганиб чиқиб, ўз ишларига татбиқ этишга киришдилар. Меҳнат Қизил Байроқ ордени нишондори Тўхтасин Абдурасулов, шунингдек Владислав Богин, Шамсиддин Камолов, Николай Грибов, Турсун Тўйчибоев, Абдулхай Дадамирзаев, Зокир Мўминовлар ҳам прицепли машиналарни маҳорат билан бошқаряптилар.

Ана шу янгилик туфайли кейинги беш йилликлар ичида 4 миллион 700 минг тонна-километр иш бажардим. Бу аслида 25 йиллик иш нормамга тўғри келади. Ўн биринчи беш йиллик иш натижаларим ҳам чакки бўлмаяпти. Беш йилликнинг уч йилида 60 минг тоннадан ортиқ халқ хўжалик юклари ташиб бериб, шахсий топшириғимни 207 процент ўринлатдим. Тонна — километр кўрсаткичини эса 216 процент адо этдим. Шу кунларда 1987 йилнинг март ойи ҳисобига меҳнат қиляпман. Тежамкорлик ҳаракатидаги интилишим самараси ҳам дуруст. Беш йилликнинг биринчи ярмида бир тоннадан ортиқ ёнилғи тежашга муваффақ бўлдим.

Автомашинанинг техник ҳолатини синчиклаб кузатиб ва нуқсонларни ўз вақтида бартараф этиб борганлигим туфайли 1 миллион 345 минг километр йўл босганимга қарамасдан машинам ҳали бирор марта тихирлик қилмади. Мўлжалим — капитал ремонтсиз бир ярим миллион километр йўл босиш. Шу беш йиллик ичида камида ўн бир йиллик ҳажмда иш бажариш учун курашмоқдаман.

Каримжон АБДУРАҲИМОВ,
Наманган шаҳридаги 22-автокорхона ҳайдовчиси, шаҳар Советининг депутати, коммунистик меҳнат зарбдори.

КОНВЕЙЕР УСУЛИДА

● Ғалаба районидаги Ленин номли колхоз маккажўхорикорлари фидокорона меҳнат қилиб, ҳар қачонгидан кўп ҳосил етиштирдилар. Маккажўхори ўрими ва силос бостириш конвейерер усулда ташкил этилди. Оқибатда қисқа муддатда силос бостириш плани бажарилди. Траншеяларга 4045 тонна силос бостирилди. Бу планда кўзда тутилганидан деярли 500 тонна кўпдир.

Райондаги Димитров номли, Энгельс номли колхозларда ҳам маккажўхори ўрими қизғин давом эттириляпти. Маккажўхорикорлар ҳамма ҳосилни нест-нобуд қилмай йиғиштириб олиш ва тезкорлик билан траншеяларга бостириш учун барча имкониятларни ишга солмоқдалар.

«Совет Ўзбекистони» ва ЎзТАГ мухбирлари.

ДЎСТЛИК МУСТАҲКАМЛАНМОҚДА

Мамлакатимизда биринчи марта ўтказилган ва 12 август куни тугаган СССР билан Яман Араб Республикаси дўстлик кунлари ҳар иккала халқнинг бундан буён ҳам яхши муносабатларни мустаҳкамлашга бўлган муддаосини яққол тасдиқлади.

Дўстлик кунлари программасига мувофиқ Москвада ва Тожикистонда жамоатчилик кечалари, виставкалар ўтказилди, Яман артистларининг концертлари намойиш қилинди. «ЯАР — СССР» дўстлик жамиятининг делегацияси билан самимий учрашувлар бўлиб ўтди. Яман Араб Республикасининг пойтахти Сано шаҳри билан биродарлашган Душанбада меҳмонлар Тожикистон ССР Министрлар Советида, шаҳар Совети ижроия комитетида қабул қилиндилар.

— Бизлар бу ерда совет кишилари мамлакатимизга ғоят ҳурмат-эҳтиром билан муносабатда бўлаётганликларига яна бир бор ишонч ҳосил қилдик, — деди делегация бошлиғи, дўстлик жамиятининг вице-президенти А. аш-Шабибий. — Бизлар Совет Иттифоқи араб халқларининг адолатли ишини қўллаб-қувватлаётганлигини юксак қадрлаймиз ва Яқин Шарқ проблемасини бартараф этиш юзасидан Совет Иттифоқининг яқинда ўртага қўйган таклифларини маъқуллаймиз.

(ТАСС).

ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ XVI ПЛЕНУМИ ҚАРОРЛАРИНИ БАЖАРАМИЗ

ТАШАББУС ҚАНОТИ

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг XVI пленумида ҳар бир иш жойида пухта тартиб-интизом ўрнатиш, меҳнат коллективларида ташаббускорлик, ишга ижодий муносабат, ўзаро талабчанлик муҳитини қарор топтириш, ишчи контролини кучайтириш лозимлиги алоҳида таъкидланди. Бунда касаба союзлари қуйи ташкилотлари муҳим роль ўйнаши табиий. Шуни ҳисобга олиб, биз уларнинг активлигини, ташаббускорлигини оширишга эътиборни кучайтирмоқдамиз.

ОБЛАСТИМИЗ озиқ-овқат саноати корхоналари коллективлари ўн биринчи беш йиллик планларини бирмунча муваффақиятли бажармоқдалар. Ишлаб чиқаришнинг энг муҳим кўрсаткичлари бўйича план ва мажбуриятларнинг ортиғи билан бажарилиши таъминланмоқда. Нон маҳсулотлари, пивоалькоголсиз ичимликлар, қандолатчилик, гўшт-сут саноати корхоналари ишлаб чиқариш ҳажмини ошириш, маҳсулот реализация қилиш ва меҳнат унумдорлигини ўстириш бўйича планда белгиланганидан юқори натижаларга эришмоқдалар.

Тармоқ корхоналари ва ташкилотларида сўнгги бир йилда планга қўшимча равишда 11,3 миллион сўмлик маҳсулот реализация қилинди. Озиқ-овқат саноати бўйича маҳсулот ишлаб чиқариш ҳажмининг ўсиш суръатлари 101 процентни, меҳнат унумдорлигининг ўсиш суръатлари 104,5 процентни ташкил этди. Бундай ютуқларга эришишда касаба союзи маҳаллий комитетларининг социалистик мусобақа илғор формаларини амалиётга жорий этишлари, тиғиз планлар ишлаб чиқиш ва уларнинг қабул қилиниши, меҳнатни ташкил этиш ва унга ҳақ тўлашнинг бригада усулини қўллаш муҳим аҳамиятга эга бўлди.

Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартияси ташкил этилганлигининг 60 йиллиги шарафига бошланган социалистик мусобақада меҳнаткашларнинг 93 проценти актив иштирок этмоқда. Деярли 150 ишлаб чиқариш илғори ҳозиргача тўрт-тўрт ярим йиллик шахсий планини бажарди. 706 бригада пудрат усулида ишламоқда.

Шуни мамнуният билан қайд этиш керакки, Коммунистик партия касаба союзларининг ролини оширишга доимо катта эътибор бериб келмоқда. Уларнинг фаолиятини янада активлаштириш учун барча шарт-шароитлар яратиб берилмоқда.

Касаба союз ҳаёти

Меҳнат коллективлари тўғрисидаги Қонун бошланғич касаба союз ташкилотларининг ваколатларини янада кенгайтирди.

Ҳозирги кунда область озиқ-овқат саноати тармоқларида 83 бошланғич ва 147 цех касаба союз ташкилотлари, 459 касаба союз группаси иш олиб бораётир. 24373 касаба союз аъзосини ўз атрофига бирлаштирган тармоқ касаба союз ташкилотлари ишлаб чиқариш самарадорлигини ошириш, меҳнат унумдорлигини муттасил ўстириш ва ишлаб чиқарилаётган маҳсулот сифатини яхшилаш учун фаол кураш олиб бормоқда. Фан ва техника ютуқларидан омилкорлик билан фойдаланиш, моддий ресурслар тежамкорлигини кучайтирган ҳолда ишлаб чиқариш ва меҳнат интизомини тобора мустаҳкамлаш, ишчи ва хизматчиларни ишлаб чиқаришни бошқаришга актив жалб этиш, меҳнаткашларнинг талаб ва эҳтиёжлари ҳақида ҳар томонлама ғамхўрлик қилиш уларнинг диққат марказида.

Касаба союз комитетлари социалистик мусобақани ташкил этишда асосий эътиборни ишлаб чиқариш суръатлари ва меҳнат унумдорлигини ўстириш, меҳнатни ташкил этишни яхшилаш, илғорлар ва новаторлар тажрибасини кенг оммалаштиришга қаратмоқдалар. Тармоқ корхоналарида социалистик мусобақа янги ташаббуслар билан бойиб бораётир. Ўн икки ишчи Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети томонидан маъқулланган «Ўн биринчи беш йилликда ўн ва ундан зиёд йиллик нормани бажарамиз» шиори остидаги ташаббусга қўшилди. Кўплаб ишлаб чиқариш илғорлари «Беш йилликни тўрт ва тўрт ярим йилда бажарамиз» ташаббусини қўллаб-қувватлашди. Янгийўлликларнинг «Сафимизда бирорта ҳам қолоқ бўлмасин» ташаббуси кенг оммалашиб бормоқда.

КПСС Марказий Комитети 1984 йил февраль ва апрель Пленумлари қарорлари асосида меҳнат унумдорлигини 1 процент ошириш ва маҳсулот таннархини ярим процент камайтириш учун мусобақа қатнашчиларининг сафи кенгаймоқда. Касаба союзлари бу йўналишда фаол иш олиб бораётир. Хусусан, гўшт саноати ишлаб чиқариш бирлашмаси, «Лаззат» кондитер ишлаб чиқариш бирлашмаси, «Балиқчи» экспериментал-кўргазмали балиқчилик саноати ишлаб чиқариш бирлашмаси, тамаки фабрикаси, булка-кондитер фабрикаси коллективларида бу вазифа муваффақиятли ҳал этилмоқда.

Бироқ ўтган йил якунларига кўра беш корхона меҳнат унумдорлиги бўйича планни бажара олмади. Тўрт корхонада бу кўрсаткич пасайтириб юборилди. «Ўртоқ» кондитер фабрикаси, Тошкент ёғ-мой комбинати касаба союз ташкилотлари маҳсулот ишлаб чиқариш ҳажмини ўстириш, меҳнат унумдорлигини оширишнинг мавжуд резервларини ишга солиш учун тегишли ташкилотчилик ишларини олиб бормаётирлар. Ушбу коллективларнинг касаба союз ташкилотлари топшириқ ва мажбуриятларнинг бажарилиши тўғрисида етарли ғамхўрлик қилмаётгани оқибатида аҳолига 1431 минг сўмлик қадонлатчилик маҳсулотлари, 3780 минг сўмлик ёғ-мой маҳсулотлари ва сўмлик қандолатчилик маҳсулотлари кам етказиб берилди. Касаба союзи маҳаллий комитетлари Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг XVI пленуми кўрсатмаларидан тўғри хулоса чиқариб оладилар, мавжуд камчиликларни тезда бартараф этиш чораларини кўрадилар ва юбилей йилида пойтахт область меҳнаткашлари дастурхони янада тўкин-сочин бўлишини таъминлайдилар.

М. АҲМАДЖОНОВ,
Озиқ-овқат саноати ходимлари касаба союзи Тошкент область комитетининг раиси.

ЮБИЛЕЙГА МЕҲНАТ СОВҒАЛАРИ

ЯНГИЧА ИШЛАШ САМАРАСИ

● Ленинск шаҳридаги 6-автомобиль ремонти заводининг кўприксозлар участкасидаги уч бригада ўрнига ҳозир бир бригада аъзолари меҳнат қилаётир. Орқа ва олдинги кўприкларни Э. Малькилов етакчилигидаги бригада коллективи тайёрлайди. Меҳнатнинг пировард натижасига қараб ҳақ тўлаган ҳолда бригада пудратига ўтиш ишлаб чиқаришни ташкилий жиҳатдан қайта тузишга олиб келди. Бу эса ишчиларнинг масъулиятини оширди, турдош касбларни ўзлаштиришга даъват этди. Ҳозир улар ҳар куни 1,5 баравар иш бажармоқдалар.

Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартияси ташкил этилган куннинг 60 йиллиги шарафига заводда мусобақа кун сайин қизитиляпти. Қутлуғ тўй олдидан «Коммунистик меҳнат коллективи» фахрий номини олиш учун оммавий ҳаракат кенг тус олмоқда.

МОҲИРАНИНГ МУВАФФАҚИЯТИ

● Бухоро областидаги Мичурин номли совхознинг сут соғувчиси М. Бозорова ҳар бир сигирдан нормадан ошириб сут соғиб ола бошлади. Шу тариқа ҳар бир бош сигирдан кунига 13 килограммдан сут соғиб олинди. Илғор чорвадор ёз фаслида ўз боқимидаги сигирларни тегишли рационга асосан боқиб, ем-хашак сифатига алоҳида эътибор бермоқда.

М. Бозорова колхоз чорвадорларининг республика 60 йиллигини муносиб кутиб олиш учун бошланган мусобақасида пешқадамлик қилмоқда. У бу йил ҳар бош сигирдан соғиб олинадиган сут миқдорини 3600 килограммга етказишга қарор қилди. Бу ўтган йилдагидан 100 килограмм кўпдир.

ХЎЖАСИЗЛИК

ШАҲРИСАБЗНИНГ БИР ЗАВОДИДА СИФАТГА ЭЪТИБОРСИЗЛИК, ДАВЛАТ МУЛКИНИ АСРАШДАГИ ХЎЖАСИЗЛИК, ОШИРИБ ЁЗИШ КАБИ ҚИНҒИР ИШЛАР ҲАҚИДА

Бир вақтлар илғорлиги билан Шаҳрисабз арoқ-вино заводининг довруғи Иттифоққа маълум эди. Ўшанда план ва мажбуриятлар ҳам ошириб бажарилларди, маҳсулот сифати ҳам яхши эди. Корхонага 1972 йили Азамат Каримов директорликка тайинлангач, аввалига иш яхши борди. Бироқ кейинги йиллари у раҳбарлик қилаётган коллективда партия ва давлат интизомини бузиш ҳоллари рўй берди. Сифатли маҳсулот тайёрлаш ва социалистик мулкни сақлашда кечириб бўлмайдиган жиддий хатоликларга йўл қўйилди.

Корхона нега бундай ёмон аҳволга тушиб қолди? Аввало шуни айтиш керакки, кўп йиллар давомида бу ерда давлат мулкини асраш ва сақлашга эътиборсизлик қилинмоқда. Майда ўғирликлар, стандартсиз маҳсулот тайёрлаш, жарима тўлашлар ва қинғир ишлар ниҳоятда авж олиб кетди. Биргина 1982 йилда завод 37,4 минг сўмлик стандартсиз маҳсулоти учун жойлардан рекламация олди. Ўтган йилгиси бундан ҳам ошиб тушди — сифатсиз маҳсулотлар 41,6 минг сўмликни ташкил этди.

Завод раҳбарлари кўпдан-кўп жарима тўлашга одатланиб қолдилар. Сифатсиз маҳсулоти учун давлат арбитражи 104,6 минг сўм маблағни ундириб олди. Денов темир йўл станциясидан 6600 сўмлик сифатсиз маҳсулот қайтариб юборилди. Ўтган йил охирида Ангор савдо базаси беш турдаги 7664 та шиша винони лойқалиги ва бошқа жиҳатлари туфайли брак қилди. 10 вагон вино қайта ишлаш учун корхонага жўнатилди.

Бу ерда электр энергия ва хом ашёдан фойдаланишда ҳам исрофгарчиликка йўл қўйилмоқда. Ўтган йили ортиқча электр энергия сарфланганлиги учун 3888 сўм жарима тўланди. Бунга нима деса бўлади?

Заводда ошириб ёзишлар, кўзбўямачиликлар шу даражага бориб етдики, баъзи шахслар жиноятга қўл уришдан ҳам тап тортмадилар. 1983 йилнинг 5 ойи давомида маҳсулот реализация қилиш планини бажариш ниқоби остида 772 минг сўм ошириб ёзилганлигини қандай баҳолаш керак?

1982 йилда корхонага 4545 тонна олма келтирилганди. Шунинг 4350,3 тоннаси қайта ишланди. Қолган 194,7 тонна олма аввал қуритиш учун қабул қилинган. Сўнгра молга едирилди деб қалбаки ҳужжат тайёрланган. Бундай ҳужжатлар тайёрлаш фактлари бошқа соҳаларда ҳам учрамоқда.

Айтиш керакки, маъмуриятнинг айби билан социалистик мулкни асрашдаги хўжасизлик корхонага ҳам маънавий, ҳам иқтисодий зиён келтирди. Жавобгар шахслар томонидан ўтган йилнинг ўзида 3960 сўмлик маҳсулот ўғирланди. Масалан, 1983 йилда корхона вакили У. Тошев томонидан савдо ташкилотларига топширилган маҳсулотдан 2575 сўмлик, 486 шиша арoқ ва 612 сўмлик 264 шиша вино кам чиққанлиги маълум бўлди. У. Тошев камомадни тўлади. Лекин дирекция, партия ва касаба союз ташкилотлари томонидан унга бирор жиддий чора кўрилмаганлиги нормал ҳол эмас.

Айрим нопок шахслар давлат мулкини ўзлаштириб, қўлбола арoқ тайёрлаш билан шуғулланганлар. Саъдулла Жўраев, Турсун Сулаймонов, Равшан Кенжаев, Малик Гаганадзелар вагонларга юк ортиш баҳонасида идишларга арoқ ўрнига сув қуйиб турган пайтда маъмурий орган ходимлари қўлга туширдилар. Заводга кириш-чиқиш жойида эса ишчилардан Собир Аминов, Ойсара Остоновалар пробка ва этикеткаларни ўғирлаб кетаётганда ушланди. Давлат мулкини талон-торож қилиш бундан ҳам ортиқ бўладими?

Корхонада илдиз отиб кетган бундай хўжасизлик ва тартибсизликлар ишлаб чиқариш салмоғи ва сифатига катта таъсир кўрсатмоқда. Ишлаб чиқарилаётган «Чашма» ва бошқа маркадаги винолар давлат сандарти талабларига мутлақо жавоб бермайди. Устига-устак шу ичимликлар санитарияга хилоф равишда тозаланмаган идишларга қуйилмоқда.

Ана шуларнинг оқибатида савдо ташкилотлари Шаҳрисабз арoқ-вино заводи маҳсулотини олишдан бош тортмоқдалар. Корхона омборида тайёр маҳсулот реализация қилинмай қалашиб ётибди. 1983 йили ва шу йилнинг биринчи кварталида завод савдо ташкилотларига 328 минг 193 сўм жарима тўлади. Қойил-е, шунда ҳам раҳбарларнинг пинаги бузилмади. Агар шу жарима директор Азамат Каримов ва бош бухгалтер Рустам Аъзамовларнинг чўнтагидан кетганда-ку югуриб-елиб қолишарди.

Юқорида тилга олинган камчиликларнинг келиб чиқишини бир оғиз сўз билан таърифлайдиган бўлсак, бунинг бирдан-бир асосий сабаби корхонага раҳбарлик етарлича таъминланмаганлигидадир.

Тўғри, бу ташвишли ҳолни Қашқадарё область халқ контроли комитети атрофлича кўриб чиқиб, социалистик мулкни сақлашдаги хатоликлар, кўзбўямачиликлар, маҳсулот сифати пастлиги, ўғирликларга йўл қўйилганлиги ва етарли талабчанлик кўрсатмаганлиги учун директор А. Каримовга ҳайфсан эълон қилди. Бир ойлик маоши ҳисобида жарима ҳам солди. Албатта, унга берилган жазо етарли эмас. Бош инженер Юрий Михайлов ва бош бухгалтер Рустам Аъзамовлар сувдан қуруқ чиқишди.

Бироқ бизни бошқа нарса қизиқтиради. Корхона партия ташкилоти (секретари Сожида Шарофиддинова), қолаверса Шаҳрисабз шаҳар партия ва совет ташкилотлари раҳбарлари арoқ-вино заводида ҳукм сураётган бундай хўжасизликка муросасозлик кайфияти билан ёндашаётганликларига ҳайронмиз. Наҳотки раҳбар ташкилотлар кўз олдиларида содир бўлаётган ачинарли аҳволнинг олдини олиш ҳақида ўйламасалар.

М. КАРОМОВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

ЯНГИ ЎҚУВ ЙИЛИГА ТАЙЁРМИСИЗ?

МАКТАБЛАР ЎҚУВЧИЛАРГА МУНТАЗИР

Марҳамат райони мактабларида кейинги йилларда таълим-тарбия ва давомат бирмунча яхшиланди. Масалан, ўтган ўқув йилида 27 та мактабдан йигирма бешасида 100 процент ўзлаштиришга эришилди. 4196 ўқувчи «аъло», 6666 ўқувчи «яхши» баҳолар билан синфдан синфга ўтди.

Район маорифчилари партия XXVI съезди қарорлари, КПСС Марказий Комитети 1984 йил апрель Пленумида қабул қилинган умумий таълим ва ҳунар мактабини ислоҳ қилишнинг асосий йўналишлари тўғрисидаги қарордан илҳомланиб, мавжуд мактабларнинг ҳаммасини ўз вақтида ва сифатли ремонтдан чиқарганликлари ҳақида рапорт бердилар. 9 мактаб капитал, қолганлари эса жорий ремонт қилинди. Тўрт та мактабгача тарбия муассасаси, пионерлар уйи, 8 та мактабдан ташқари болалар муассасаси янги ўқув йилига тахт қилиб қўйилди. Марказий иситиш системаси, печкалар, барча парта ва доскалар, буфет ва ошхоналар, ўқитувчилар, пионерлар хоналари, фан кабинетлари аъло сифат билан ремонтдан чиқарилди.

Мактабларни янги ўқув йилига тайёрлашда бўяш, оқлаш ишлари эстетика талаблари даражасида амалга оширилди. Коридорлар, синфхоналар, фан кабинетлари юксак дид билан қайта жиҳозланди. Таълим-тарбия жараёнларини янада такомиллаштириш мақсадида кўплаб кўргазмали қуроллар, зарур асбоб-ускуналар сотиб олинди.

Мактабларни янги ўқув йилига тайёрлашда оталиқ қилувчи хўжаликлар — Ильич номли, Куйбишев номли колхозлар, «Комсомол 60 йиллиги» совхози катта ёрдам берди. Хўжаликлар билан маорифчилар ўртасидаги яқин ҳамкорлик илм ўчоқлари ўқув-моддий базасини мустаҳкамлашда муҳим аҳамият касб этмоқда.

Янги ўқув йилида кундузги мактабларда 18,6 минг ўқувчи таълим олади. Ҳозир биринчи синф ўқувчилари рўйхатга олиниб бўлди. Мактабларга 169 минг нусха китоб келтириб қўйилди.

Барча умумий таълим мактаблари, мактабгача тарбия ва мактабдан ташқари болалар муассасаларини кадрлар билан мустаҳкамлашга алоҳида эътибор берилмоқда.

Район маорифчилари қишга ҳам пухта тайёргарлик кўрмоқдалар. Ҳозиргача 600 тонна кўмир келтирилди.

Айни вақтда Андижон областининг Советобод шаҳар, Избоскан, Андижон, Хўжаобод, Олтинкўл, Москва район мактаблари ҳам вақтида ремонт қилиниб, янги ўқув йилига тахт қилиб қўйилди.

А. ҚУРОНБОЕВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

«Каршистройиндустрия» бирлашмаси ташкил этилганидан буён ўн йилдан зиёдроқ вақт ўтди. Шу муддатда бирлашма Қарши чўлини ўзлаштириш учун 4,5 минг километрдан ортиқ темир-бетон лотоклар ишлаб чиқарди. Беш йиллик охиригача корхонада яна 125 мингта лоток тайёрлаш кўзда тутилган. Бу 750 километр суғориш тармоғини барпо этиш имконини беради.

Суратларда: 1. Бирлашманинг илғор бригада бошлиғи, коммунист Пўлат Турсунов. У раҳбарлик қилаётган коллектив план топшириқларини мунтазам ошириб бажармоқда. 2. Тайёр маҳсулотларни Қарши чўлининг қўриқ ерларига жўнатиш учун ҳозирлик кўриляпти.

Р. Ғафуров, Ш. Шаропов (ЎзТАГ) фотолари.

«СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ» ВА ЎЗТАГ МУХБИРЛАРИ ХАБАР ҚИЛАДИЛАР

БИНОКОРЛАР ТУҲФАСИ

◆ 153-қурилиш трестининг меҳнатчилари Низомий номли Тошкент педагогика институти ва Совет савдоси техникуми учун ётоқхоналарнинг янги корпусларини топширдилар.

Э. Винников бошлиқ сувоқчилар ва М. Пайзиев бошлиқ пардозловчилар бригадалари эса йиллик планни ҳамда Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартияси ташкил этилганлигининг 60 йиллиги шарафига қабул қилган социалистик мажбуриятларини бажарганликлари тўғрисида рапорт бердилар. Улар илғор технологик усуллардан фойдаланиб ва ўзаро мусобақалашиб ғоят унумли ишладилар. Шу тариқа улар ўз меҳнат имтиҳонини аъло баҳога топширдилар.

ЯНГИЛИКЛАР

КЕЛГУСИ ЙИЛ ҲИСОБИГА

● Риштондаги бадиий сопол буюмлари заводи цехларида беш йиллик бошидан буён 13 миллион сўмликдан зиёд маҳсулот ишлаб чиқарилди. Корхона меҳнат аҳли тўрт йиллик планни муддатидан илгари бажарди. Иттифоқдаги ва хорижий мамлакатлардаги буюртмачиларга маҳсулотлар жўнатилди.

Тажрибали ишчилардан А. Ғаниев, М. Саидов, Н. Тўлажонов ўн иккинчи беш йиллик ҳисобига меҳнат қилмоқдалар.

ЁШЛАР — НОҚОРАТУПРОҚ ЗОНАГА

● РСФСРнинг Ноқоратупроқ зонасини ўзлаштиришда Наманган области комсомол ёшлари ҳам фаол иштирок этишмоқда.

Ҳозир Новгород областида юзга яқин наманганликлар ерларнинг мелиоратив ҳолатини яхшилаш, янги посёлкаларда уй-жойлар, маданий-маиший объектлар қурилишида қизғин меҳнат қилишяпти.

Область комсомол комитети йўлланмаси билан бир гуруҳ ёшлар яқинда Новгородга жўнаб кетишди. Улар орасида уйчилик бульдозерчи Ориф Дадамирзаев, янгиқўрғонлик бетончи Абдуқаҳҳор Сансизов, поплик слесарь Маҳмуд Усмонов ва бошқалар бор. Йил охирига қадар яна 50 га яқин комсомол-ёшлар Ноқоратупроқ зонага жўнаб кетишади.

МАДАНИЙ МЕРОС—БОЙЛИГИМИЗ

„ТИБ ҚОНУНЛАРИ“НИНГ ИККИНЧИ НАШРИ

Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг Абу Райҳон Беруний номли Шарқшунослик институти мўътабар қўлёзмалар ва ноёб тошбосма китобларнинг жаҳонга машҳур бой фонди, олиб борилаётган йирик, фундаментал илмий тадқиқотлари билан ҳақли равишда фахрланади. Институт фондига 40 минг жилддан зиёд қўлёзма ва тошбосма китоблар жамланган. Улар ўн асрдан ортиқ вақт давомида Ўрта ва Яқин Шарқ мамлакатларидаги йирик илмий ва маданий марказларда яратилган бўлиб, илм-фаннинг деярли ҳамма соҳаларига тааллуқлидир. Жаҳонда ягона ёки ниҳоятда нодир қўлёзмалар ҳам бор. Жумладан, инсоният маданияти тараққиётига улкан ҳисса қўшган Абу Наср Форобий, Абу Бакр Розий, Абу Райҳон Беруний, Абу Али ибн Сино, Низомий Ганжавий, Амир Хусрав Деҳлавий, Алишер Навоий, Абдураҳмон Жомий, Фазлуллоҳ Рашидиддин, Шарафиддин Али Яздий, Абулфазл Алломий каби атоқли олимлар, шоир ва тарихчилар асарларининг ноёб қўлёзма нусхалари мавжудлигини айтиш кифоя. Ўтмишнинг атоқли алломалари Муҳаммад ибн Мусо ал-Хоразмий, Абу Наср Форобий, Абу Бакр Розий, Абу Райҳон Беруний, Муҳаммад Тарағай— Улуғбек, Алоуддин Али Қушчи ва бошқаларнинг илмий меросини ўрганиш, уларни ўзбек ва рус тилларига таржима қилиб, зарур илмий изоҳ ҳамда тушунтиришлар билан нашр қилинганлиги институт коллективи амалга оширган йирик фундаментал тадқиқотларга мисол бўла олади. Абу Али ибн Синонинг «Тиб қонунлари» нашр этилишини ҳам шулар қаторига қўшиш мумкин.

ЖАҲОН фани ва маданиятига оламшумул ҳисса қўшган буюк энциклопедист олим ва мутафаккир Абу Али ибн Синонинг табобат соҳасида эришган муваффақиятлари айниқса бениҳоядир. У ўз давридаги фанларнинг деярли ҳаммаси билан шуғулланиб, уларга оид ўлмас илмий асарлар яратди. Шулардан бизгача етиб келгани икки юз қирқ иккитадир. Олимнинг шоҳ асарларидан бири «ал-Қонун фи-т-тиб» («Тиб қонунлари») китобидир. Бу асар 1014—1024 йилларда ёзилган бўлиб, тез орада Шарқ ва Ғарбда шуҳрат қозонди. 1175 йилда биринчи марта Герард Кремонский томонидан лотин тилига таржима қилинди. Қарийб олти аср мобайнида Ғарб мамлакатларида бу асар тиббий билимларнинг асосий қўлланмаси сифатида хизмат қилди, медицина институтларида ўқитилди ва даволаш жараёнида ундан амалий фойдаланилди. Ўрта Осиёда ҳам маҳаллий табобат олимлари учун «Тиб қонунлари» қарийб минг йил давомида асосий қўлланма бўлиб келди.

Фақат Улуғ Октябрь социалистик революциясидан кейингина Ўрта Осиёнинг улкан мутафаккир ва олимлари яратган жаҳоншумул асарларни ҳар томонлама чуқур ўрганиш, уларни мамлакатимизнинг турли халқлари тилига таржима қилиш ва кенг оммани қимматбаҳо илмий бойлигимиз дурдоналари билан таништириш имкони туғилди.

Маълумки, 1952 йили Ибн Сино туғилганига қамарий сана ҳисобида минг йил тўлиши муносабати билан юбилей ўтказилди. Бу буюк олим илмий меросининг жаҳон миқёсида биринчи бор кенг тақдирланиши эди. Республикамиз партия ва ҳукумати юбилей муносабати билан «Тиб қонунлари»ни ўзбек ва рус тилларига таржима қилиш ҳақида қарор қабул қилди. Бу вазифа республика Фанлар академиясининг Шарқшунослик институти олимлари зиммасига юкланди. Ана шу жиддий ва масъулиятли вазифани уддалаш, минг йилча муқаддам араб тилида ёзилган улкан илмий асарни ҳозирги замон тилига таржима қилиш жуда мураккаб ва оғир иш эди. Ўша даврдаги табобатга оид ибора ва тушунчалар ўтган ўн аср давомида ўзгариб, баъзилари истеъмолдан чиқиб кетган, айримлари эса янги иборалар билан алмашган эди. Шунинг учун «Тиб қонунлари» таржимаси биринчи нашрини амалга оширишга Москва ва Тошкентнинг йирик шифокор олимларидан ҳам бир қанчаси жалб этилди. Биринчи нашрни арабшунос ва шарқшунос олимлардан А. Расулов, С. Мирзаев, А. Муродов, У. Каримов, А. Қаюмов, Қ. Мунировва А. Ўринбоевлар амалга оширган эдилар. Таржима учун асарнинг мамлакатимиз кутубхоналаридаги энг қадимий нусхалари асос қилиб олинган, 1877 йили Булоқ (Миср)да босилган матндан ҳам фойдаланилган эди. Бундан ташқари «Тиб қонунлари»нинг баъзи бир қийин ибораларини тушуниш ва айрим сўзлар мазмунини аниқлашда араб тилидаги изоҳли луғатлар ва табобатга оид манбалардан фойдаланилди.

Шундай қилиб, 1954 — 1961 йиллар мобайнида «Тиб қонунлари»нинг беш китобдан иборат тўла ўзбекча ва русча таржимаси муқаддима, изоҳ ҳамда кўрсаткичлари билан биринчи бор чоп этилди. Бу Ўзбекистонда совет фанининг катта ютуғи эди. «Тиб қонунлари» ўзбекча ва русча таржимасининг бунёдга келиши буюк аллома Ибн Сино бой меросини кенг миқёсда ўрганиш имконини берди. Медицина ходимлари, врачлар бу асардан ўз амалий ва илмий ишларида самарали фойдалана бошладилар. «Тиб қонунлари» ҳақида йирик монографик ишлар, мақолалар ёзилди.

«Тиб қонунлари» биринчи нашри юзага келганидан буён чорак асрча вақт ўтди. Бу нашр ҳозирги кунда ниҳоятда ноёб бўлиб қолди. Медицина институтларида таълим олаётган, уларни тугатиб республикамизнинг турли шаҳар ва қишлоқларида халқ саломатлиги йўлида меҳнат қилаётган кўплаб мутахассислар, Шарқ табобатини ўрганиш борасида илмий-тадқиқот ишлари олиб бораётган ёш олимлар учун бу асардан фойдаланиш имкони чекланиб қолди. Ҳаёт ва фан тараққиёти «Тиб қонунлари»нинг янги нашрини чоп этиш масаласини келтириб чиқарди.

1980 йили Ибн Сино туғилган куннинг мелодий ҳисобида 1000 йиллиги муносабати билан партия ва ҳукуматимиз қарорига биноан Москва, Тошкент, Душанба ва Бухорода тантанали равишда юбилей маросимлари нишонланди. Олим туғилган Афшона қишлоғида Ибн Сино музейи очилди. Юбилей муносабати билан Ўзбекистон ССР Фанлар академияси президиуми «Тиб қонунлари» ўзбекча ва русча таржималарининг қайта ишланган янги нашрини тайёрлашга қарор қилди.

ШУНИСИ ҳам борки, бу шоҳ асарнинг ўзбекча биринчи нашрини тайёрлашда ўнга яқин шарқшунос-филологлар қатнашган бўлиб, юқорида айтилганидек, медицинанинг турли соҳалари бўйича мутахассис шифокорлар маслаҳатга жалб қилинган эди. Шу боис бу катта ҳажмли асарнинг турли қисмлари турлича услубда таржима қилинган, муҳим истилоҳлар — термин ва атамалар талқини ҳам турлича эди. Бундан ташқари асарнинг қайси китоби таржимаси олдин тугалланган бўлса, ўшаниси бошқа китоблар таржимасини кутиб турмай нашрга юборилаверган. Бу ҳол таржимон ва ноширларга турли китобларда касалликлар, дори моддалар ва бошқа терминларнинг айнан бир хил бўлишига эришиш имконини бермади. Қолаверса, Абу Райҳон Берунийнинг доришуносликка бағишланган «Сайдана» асарини арабчадан рус тилига таржима қилиш жараёнида У. Каримов «Тиб қонунлари» иккинчи китобининг биринчи нашрида номаълум бўлиб қолган кўпгина ўсимлик, ҳайвон ва маъданларнинг лотинча, русча ва қисман ўзбекча номларини аниқлашга муваффақ бўлганлиги, биринчи нашрдан бери ўтган 20 йил давомида Ибн Сино асарининг бир неча мўътабар қўлёзмалари топилганлиги ҳамда «Тиб қонунлари»нинг айрим китоблари инглиз ва форс тилига таржима қилиниб, босиб чиқарилиши ўзбекча иккинчи нашрни анча яхшилашга ёрдам берадиган омиллардан эди.

Иккинчи нашрни тайёрлашда биринчи ва иккинчи китобларнинг таржимасини бошқатдан арабча асл нусхаси билан солиштириб, синчиклаб текшириб чиқиб, тегишли тузатишлар киритиладиган бўлди. Учинчи, тўртинчи ва бешинчи китоблар таржимасининг биринчи нашри нисбатан мукаммал, қўпол хатолардан холи бўлганлиги сабабли катта ўзгаришсиз босишга келишилди: уларда учрайдиган дори-дармон номларининг таржимаси қайта кўриб чиқилиб, зарур ўзгаришлар киритилди.

«Тиб қонунлари»нинг иккинчи нашрини Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг мухбир аъзоси, филология фанлари доктори У. И. Каримов ва филология фанлари кандидати Ҳ. Ҳикматуллаевлар тайёрлади. Бу ишда уларга филология фанлари кандидати Ш. Шоисломов, илмий ходим С. Ҳамидова ва Шарқшунослик институтининг бошқа илмий ходимлари катта ёрдам бердилар.

Аввалги нашрда йўл қўйилган айрим нуқсон ва камчиликлар иккинчи нашрда ҳисобга олинди ва тўғрилаб кетилди. Шуниси ҳам борки, китоб босиш техникаси ихтиро қилинганидан кейин чоп этилган тиббиётга оид асарлардан энг эътиборлиси Ибн Синонинг ана шу машҳур китоби бўлиб, мутахассисларнинг аниқлашича, у қирқ мартадан ортиқ нашр қилинган. Асарнинг айрим қисмлари немис, француз ва инглиз тилларига ҳам таржима қилинган. Аммо яқин-яқингача «Тиб қонунлари» ҳозирги замон тилларидан биронтасига ҳам тўла ҳолда таржима қилинмаган эди. Ана шу шоҳ асарнинг бир эмас, икки марта улуғ алломанинг она-Ватанида нашр этилиши билан фахрлансак арзийди. Беш китобдан иборат бу асарда табобатнинг назарий асослари ҳамда амалий, умумий масалалари ҳақида, ўша давр табобатида қўлланилган дори-дармонлар, инсон танаси аъзоларида юз берадиган «хусусий» ёки «маҳаллий» касалликлар ҳақида атрофлича маълумот берилади. Ана шу китобга қараб Ибн Синони ҳозирги замон терапиясининг асосчиларидан бири деб ҳисоблаш мумкин. Мураккаб таркибли дори-дармонлар тайёрлаш ва улардан фойдаланиш усуллари ҳам алоҳида китобда баён қилинган. Ҳатто махсус бўлимда инсон ҳусни ва чиройини сақлаш ҳамда пардоз-андоз воситалари хусусида ҳам сўз юритилган. Хуллас, тиббиётнинг ўн аср муқаддам яратилган бу қомусининг иккинчи бор нашр этилишини Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартияси 60 йиллигига муносиб туҳфа деса арзийди.

У. МИРАҲМЕДОВ,
медицина фанлари доктори, профессор.
И. АБДУЛЛАЕВ,
филология фанлари доктори.
А. МАДРАИМОВ,
санъатшунослик кандидати.

ЧОРВАДОРЛАР ҲУЗУРИДА

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети томонидан Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартияси 60 йиллиги олдидан ташкил этилган агитбригада аъзоларидан бир группаси ўз сафарини Навоий областининг олис чорвадор районларидан бошлади. Группага Ҳамза номидаги Ўзбекистон ССР Давлат мукофоти лауреати Пиримқул Қодиров раҳбарлик қилмоқда. Унинг составида медицина фанлари доктори О. Аброров, қишлоқ хўжалик фанлари кандидати А. Исмоилов, лектор А. Веинов, Ўзбекистон ССР давлат филармониясининг солист ва раққосалари бор.

Агитбригада даставвал Томди район чорвадорлари ҳузурида бўлди. «Жану шаруа», «Қизилқум» совхозлари, район марказида яшовчи меҳнаткашлар билан сермазмун учрашувлар бўлиб ўтди. Агитбригада аъзолари Қизилқум қаҳрамонларига партиямизнинг тинчликсевар ички ва ташқи сиёсати, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети XVI пленуми материаллари ҳақида гапириб бердилар, республикамиз меҳнаткашларининг бунёдкорлик меҳнати, фан ва маданиятни ривожлантиришдаги улкан ютуқлари ҳақида ҳикоя қилдилар. Санъаткорларнинг Ватан, партия ва меҳнатни шарафловчи жозибали қўшиқ ва рақслари ҳам кишиларда катта таассурот қолдирди.

Бригада аъзолари чўпонлар ҳаёти билан ҳам яқиндан танишмоқдалар. Ана шундай учрашувларнинг бири «Қизилқум» совхозининг Абдулла Ўтаганов бошлиқ отарида бўлди. Меҳмонлар донгдор чўпоннинг меҳнат фаолияти, яшаш шароити билан танишдилар. Бош чўпон турмуш ўртоғи Даметген Раҳметова билан бирга социалистик мусобақада пешқадамлик қилибгина қолмай, маданий турмуш кечиришда ҳам бошқаларга ўрнак бўлмоқда.

Агитбригада сафарини давом эттирмоқда.

А. ҚОРЖОВОВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

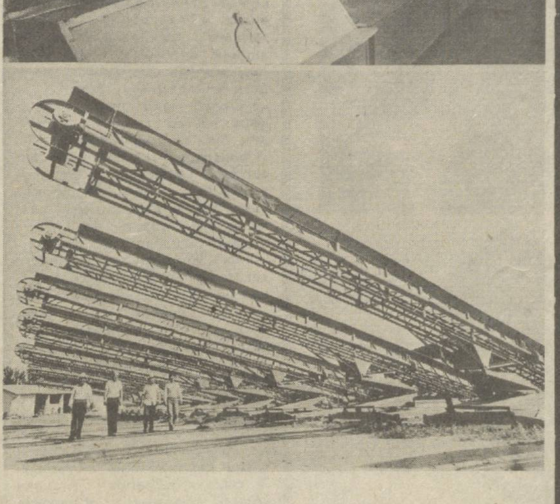

Пахта тозалаш саноати корхоналари 1984 йилги пахта ҳосилини қабул қилиш ва қайта ишлаш учун тараддуд кўришмоқда. Яқинда Пискент пахта заводи тайёргарлигини кўздан кечирган комиссия унга аъло баҳо берди.

Суратларда: 1. Завод пахта тозалаш цехи участкаларидан бирида. 2. Пахта тайёрлаш пунктидаги шай ҳолга келтирилган механизациялаш воситаларини кўриб турибсиз.

В. Сироткин фотолари.

«Совет Ўзбекистони» конкурсига

КЎНГИЛ ДАФТАРИ

ОЧЕРК

УНИНГ иш куни цехлардан бошланади. Аввал тайёрлов, сўнгра бичиқчилик цехига ўтади. Кейин асосий участка — тикувчилар ҳузурига ошиқади. Чеварлар бажараётган ишларни кўради, баъзиларини ўйлантирган саволларга жавоб қайтаради. Тунги сменанинг якуни билан қизиқади, мастерлар олдида пайдо бўлган муаммоларни суриштиради, бартараф этиш йўлларини маслаҳатлашгач кабинетига киради.

Ҳар куни шу. Ҳар куни янги режа-фикр; фабрика ва ишчиларнинг истиқболига доир янги вазифалар пайдо бўлади. У бундан хурсанд. Уларни амалга ошириш пайига тушади, тегишли кишиларни тўплаб кенгашади.

Мастура Алижоновна ҳар сафар цех айланиб, қиз-жувонлар билан мулоқотда бўлиб, бир нарсага эътибор бермаганига хижолат тортди. У ишлаб чиқариш жараёнларини такомиллаштириш, план ва бошқа хусусда жон койитибди-ю, кечаги ишчи нега бугун кўринмай қолганга аҳамият қилмабди. Навбатдаги «айланиш»да конвейернинг бир жойида чала тикилган кийимлар қалашиб ётгани сабабини суриштирди-ю, раҳбар сифатида назаридан қочган энг муҳим нарсани пайқаганидан севиниб кетди. Уч минг кишилик коллективда кун ора у ёки бу ишчи бетоблигидан, болаларини ясли ва боғчага жойлай олмаганидан ишга чиқмай қолишга мажбур бўлади. Мана, бугун ҳам конвейерда бир тикувчининг ишга чиқмаганлиги боис... Ҳа демай, ўша ишчи ўрнига мастер, ҳатто цех бошлиғи ўтириб ишлашига тўғри келади. Ахир, конвейерни тўхтатиш мумкин эмас-ку.

Директор ўша тикувчининг қандай касаллик билан оғриётганини суриштирди-ю, хаёлига келган бир фикрдан қалбида нур ўйнагандай бўлди. Унинг кўз олдига шундоқ фабриканинг биқинида қад ростлаган, фойдаланишга топширилиш арафасида турган тўрт қаватли ётоқхона биноси гавдаланди. У шошилиб хонасига кирдида, деразасига рўпара ўша иморатга қаради. Узоқ ўйга толди. «Шу бинонинг биринчи қавати... Маъқуллашса керак. Ажойиб иш бўлармиди. Андижон шаҳрида ҳали ҳеч ким ўйламаган янгиликлигини айтмайсизми?»

Шу пайт хона эшиги очилиб, остонада партия комитетининг секретари Л. Хохлова пайдо бўлди.

— Мумкинми? — дея у ичкарига йўналди ва дераза қаршисида тик турган директорни кўриб, унинг ёнига борди.

— Салом, Людмила Николаевна, — деди директор. — Жуда вақтида ташриф буюрдингиз. Маслаҳатлашадиган иш чиқиб қолди. — У жойига келиб ўтирди-да, телефонда бош инженер, касаба союз комитетининг раисини хонасига таклиф қилди.

Ҳамма тўплангач, дилидаги фикрини тўкиб сола бошлади.

— Фабрикамизда асосан аёллар ишлайди. Улар эркаклардан нозик ва пўлатдан мустаҳкамлигини яхши биламиз., — деди кулиб.— Хуллас, гапнинг лўндаси: улар учун физиотерапевтик профилакторий очсак, хотин-қизларнинг саломатлигини муҳофаза қилишда қўлинг ўргилсин иш бўларди.

— Яна қурилиш қилиш керакдир, — луқма ташлади бош инженер Козимжон Абдиев.

— Керак бўлса, қурамиз. Аммо бинони қурдириб қўйдик.— Ўтирганлар бир-бирига маъноли қарашиб, сўнгра мийиғида жилмайиб ўтирган Мастура Алижоновнага юзланишди.

— Мана, фабриканинг ўзида қурилди, мен айтган бино. Тўрт қаватли ётоқхонани эрта-индин фойдаланишга қабул қиламиз. Ётоқхонага муҳтожларни ҳисоблатиб чиқсам, уч қаватдаги хоналар етиб ошар экан. Шунинг учун унинг биринчи қаватини профилакторий қилсак.

Хонада тўпланганлар, «ҳа-я, айни муддао бўлардй», дейишди.

— Сиз, Раҳимахон, — деди директор касаба союз ташкилотининг раисига. — Облсовпроф билан, мен шаҳар соғлиқни сақлаш бўлими билан гаплашайлик. Маблағ бор. Айтганларини муҳайё қиламиз.

Коллектив манфаатини, эл манфаатини ўйлаб қилинган ҳаракат ҳамманинг олқишига учрайди. Мастура Алижоновна ва унинг атрофига уюшган активларнинг ташаббусини шаҳар партия комитети қўллаб-қувватлади. Ёрдам керак бўлса доим тайёр эканликларини изҳор қилдилар. Тўғри, ётоқхона муддатидан олдин фойдаланишга топширилмади, бироқ унинг ишга тушиши бутун фабрика ишчилари учун байрам бўлди. Мана энди, тикувчилар ишдан бўш вақтларида профилакторийда зарур тиббий ёрдам оладилар. Унинг шарофати билан у ёки бу хасталикларнинг олди олинмоқда.

МАСТУРА Маткаримова одатдагидек цех айланиб юрибди. Унинг нигоҳи кийим-кечакларни чаққон тикаётган ишчиларда. Конвейер бир меъёрда айланиб турибди. Қиз-жувонларнинг қўли-қўлига тегмайди. Цех бошлиғининг ёнидаги бола кўтарган аёлга кўзи тушди. У худди фавқулодда ҳодисанинг устидан чиқиб қолгандай жувон ёнига шошилди. Жувон директорни кўриб хижолат бўлди.

— Болам кичкина, қарагани ҳеч ким йўқ, — деди у қўлидаги бир парча қоғозни цех бошлиғи Зулфия Тожибоевага узатаркан.

Мастура Алижоновна жувонга қаради.

— Яслига берсак-чи? Ишлайверасизми?

— Қанийди? Яслига жойлаштириш қийин эмиш?

— Тўғри, бошқа корхоналарда мушкулдир. Аммо бизда бу масала муаммо эмас, синглим. Болалар комбинати ишлаб турибди. Шундоқ ишхонамизнинг рўпарасида. Аризани ёзинг, ўзим қўл қўйиб бераман. Қизиқ, битта фабриканинг учта боғча-яслиси бўлса-ю, сизлар бола кўтариб юрсанглар.

Директор шароит тақозоси билан ишдан бўшаётган жувонга қувонч ҳадя этганидан қувонарди. Аслида ҳам шундай. Ўзгаларни бахтиёр қилсанг, ўзингни бахтли ҳисоблаш маъқул эмасми?

У қаватма-қават кўтарилар экан, йўлакда бош инженер К. Абдиевни учратиб қолди.

— Мутахассисларни огоҳлантириб юрибман — кечқурунги тадбирга, — деди у.

Мастура Алижоновна ҳайрон бўлди. Қанақа тадбир. Тўй ёки бирор кишининг туғилган куни бормиди? Бош инженер техника назорати бўлимига кириб кетди-ю, директор «тадбир»га тушуниб етди: «Ахир, бугун жума куни-ку, ишдан сўнг инженерлик соати ўтказмоқчи эдик».

Аслида инженерлик соати деган термин Мастура Алижоновна директор бўлиб ишга келгандан кейин пайдо бўлди. Янги келган кунлари маҳсулот сифатининг пастлигидан келаётган эътирозларнинг сони кўпайиб кетди. Ўшанда ишдан кейин новатор тикувчилар ва мутахассисларнинг бир группаси билан цехларни айланишди. Шу куни ҳар бир жараён обдон ўрганилди, ишчилар билан суҳбат қурилди. Пировардида, маҳсулот сифатини яхшилаш учун икки игнали янги машина жиҳозлардан фойдаланиш қулай экан, деган хулоса туғилди. Бундай машиналар Россия Федерацияси ва Тошкент тикувчилик фабрикаларида қўлланилаётганлиги, катта самаралар бераётганлиги, ўшандай машиналар ёрдамида тикилган чоклар пухта ва бежиримлиги айтилди.

Бош механик М. Теслерга ўшандай машиналарни ўрганиш ва ўзлаштириш вазифаси топширилди. М. Теслерга чок тикувчи машиналар билан бирга материал қирғоқларини бежовчи, кийимларни дазмоллаш ўрнига прессловчи дастгоҳларни ўрнатиш ҳам зарур, деган таклифни илгари сурди. Унинчи беш йиллик давомида 334 та, 1981-83 йилларда 190 та ана шундай машиналар ишлаб чиқаришга жорий этилди. Янги дастгоҳлар қўл меҳнатини камайтириш имконини берди. 160 минг сўм иқтисодий фойда келтирди.

Ўшанда директор бундай «юриш»ларни ҳафтада бир марта ташкил этишни одат тусига киритиш керак деган қатъий фикрга келди. Ўз фикрини фабрика бўйича чиқарилган буйруқ билан мустаҳкамлади. Энди инженерлик соати мунтазам ўтказилмоқда. У ишлаб чиқариш тараққиётининг юксалишига ижобий таъсир кўрсатувчи восита сифатида юксак қадрланмоқда.

Ҳозир бош инженер бугунги тадбирдан огоҳ этгани яхши бўлди. Мутахассислар билан бир нарса ҳақида маслаҳатлашмоқчи. Бу маслаҳатни ўша иш устида айтгани, исботлагани маъқул. Шу куни Мастура Маткаримова фабриканинг активларига айтадиган ўйини обдон пишитди, ўзича ҳисоб-китоб қилиб чиқди. Бу орада нархи арзонлаштирилган моллар сотиладиган магазинга бориб келди. Биринчи смена ишчилари ва идора ходимлари тарқагандан кейин хонасидан чиқди. Козимжон Абдиевнинг ҳузурида ҳамма — бош инженер ўринбосари Г. Поветко, меҳнат ва иш ҳақи бўлими бошлиғи Т. Челюкова, партком секретари Л. Хохлова, техника назорати бўлими бошлиғи М. Юсупова, касаба союз комитетининг раиси Р. Умрзоқовалар тўпланиб, инженерлик соатига тайёр бўлиб туришарди.

— Бугун юришни лахтаклар тўпланадиган жойдан бошлаймиз, — деди директор.

— Инженерлик соатининг лахтакларга нима алоқаси бор? — луқма ташлади аллаким. Кимдир кулгандай бўлди. Лекин директор индамай тўпланганларни эргаштириб, ҳовлидаги бостирма остида боғлам қилиб қўйилган чиқиндилар томон бошлади. У шапалоқдек келадиган қийқимни қўлига олди.

— Биз лахтакларни магазинга чиқариб сотишни йўлга қўйдик. Яхши. Аммо нархи арзонлашган ҳолда сотяпмиз. Барибир, корхонага фойда. Бироқ шу шапалоқдек матодан кенг истеъмол буюмлари ишлаб чиқарсак, қандоқ бўларкин.

— Қанақа кенг истеъмол буюм тайёрлаш мумкин?

Мастура Алижоновна бу гапни айтган кимлиги билан қизиқмади, унинг юзига боқмади ҳам. Аксинча, бир боғлам лахтакни ечтириб, унинг орасидан ҳатто чорсидек келадиган бўлакларни топди.

— Кичкинтойлар учун шортик, сарафан, юбка, курувчиларга қўлқоп, токарларга дастгоҳ артувчи материал тайёрлаш мумкин. Мана, фабриканинг асосий участкалари янги корпусга кўчди. Аввалги биноларнинг бирини кенг истеъмол буюмлари ишлаб чиқаришга мослаштирамиз. Тикув машиналаримиз истаганча бор.

Улар бундоқ ўйлашса, директор ҳақ гапни айтяпти. Нега энди бу фикр бош инженер ёки технологдан чиқмади? Бичиқчилик цехининг бошлиғи қаерда эди? Ҳозир бу ҳақда мушоҳада қилишнинг пайти эмас эди. Бу фикр инженерлик соати жараёнида туғилгани ҳақ. Директор ҳамманинг фикрини эшитди, улар ўзларининг мулоҳазалари билан Мастура Алижоновнанинг орзуларини тиниқлаштирдилар, таклифлар билан бойитдилар. Шу кунги юриш лахтак тўпланадиган жойдан бошланиб, кутлуғ бир ниятнинг туғилиши билан хотималанди.

...Мастура Алижоновнанинг ташвишлари кўп. Фабриканинг Шаҳрихон, Хўжаобод ва Луғумбекда филиаллари очилиб, у бирлашмага айлантирилди. Яна филиал очиш керак. Жалолқудуқ районидаги К. Маркс номли колхоз раиси У. Тешаева билан колхозда ташкил этилган филиал хусусида суҳбатлашиши лозим. Андижон шаҳар партия ва совет ташкилотларининг раҳбарларини бирлашмага таклиф этмоқчи. Уларнинг ишчилар билан учрашуви турмуш, уй-жой шароитларини яхшилашга қаратилган тадбирларнинг пухта бажарилишига ёрдам бериши аниқ. Бирлашма маҳсулотларини олаётган савдо базаларига мутахассисларни бириктириб қўйишни таклиф этган эди. Унинг самараси яхши бўлмоқда. Харидорларнинг эҳтиёжи изчил ўрганилиб, маҳсулот сифатига эътирозлар камайди. Уларнинг фикрларини эшитиб, умумлаштириш пайти келди.

ТОШКЕНТ тўқимачилик ва енгил саноат институтини битириб фабрикага оддий нормаловчи бўлиб келган Мастура энди бирлашманинг бош директори. Бош директорнинг эса ташвишлари бир олам. Бу ташвиш уни изланишга, эл манфаатини ўз манфаатидан юқори қўйиб ишлашга даъват этмоқда. Бу даъват коммунист, Андижондаги Володарский номли тикувчилик бирлашмаси бош директорининг ҳаёт дафтарини сермазмун қилмоқда.

Муқимжон НИЁЗОВ.

Чет элларда

ВОКЕАЛАР • ХАБАРЛАР • ФАКТЛАР • ШАРҲЛАР

Бунёдкорлик ва тараққиёт йўлидан

Мехикода нуфус масалаларига бағишланган жаҳон конференцияси ўтмоқда, унинг ишида 150 дан ортиқ мамлакат, шу жумладан Совет Иттифоқи қатнашмоқда. Мексика пойтахтидаги анжуман ер куррасидаги аҳолининг кўпайиши билан боғлиқ бўлган кўпдан-кўп муаммоларни муҳокама қилмоқда. Ер юзининг аҳолиси ҳозир 4,7 миллиард кишига етди ва келгуси асрнинг бошларида 6 миллиард кишидан ошиб кетиши тахмин қилинмоқда.

СССР Министрлар Советининг конференция қатнашчилари номига йўллаган табрикномасида айтилганидек, ҳозир инсоният олдида социал-иқтисодий, демографик, экологик характердаги ялпи муаммолар кўндаланг бўлиб турибди, бу муаммоларни амалий равишда ҳал қилиш учун дунёдаги жамики моддий ва интеллектуал ресурсларни ишга солиш лозим. Мустамлакачилик ва империалистларнинг эксплуатацияси оқибатлари азоб-уқубатларни шу пайтгача ҳам тортиб келаётган ривожланаётган мамлакатларда салкам 570 миллион киши ночор яшаётганини, катта ёшдаги 800 миллион саводсиз борлигини, 250 миллион бола мактабга қатнаш имкониятидан маҳрум эканини, 1 миллиард 500 миллион киши медицина хизмати нималигини билмай келаётганини айтиш кифоя.

Ривожланаётган бир қанча мамлакатларнинг вакиллари конференция минбаридан сўзга чиқиб, йирик капиталистик давлатларнинг, аввало АҚШнинг янги мустамлакачилик сиёсатини қаттиқ танқид қилдилар, бу сиёсат мазкур мамлакатлардаги социал-иқтисодий муаммоларни баттар кескинлаштиришга олиб бораётганлигини айтдилар. Бунинг устига тажовузкор империалист доиралар авж олдириб юборган қуролланиш пойгасининг янги даврасида дунё халқларининг гарданига тобора оғир юк бўлиб тушмоқда, халқаро иқтисодий муносабатларнинг бузилиши ва беқарорлиги кучайишига олиб бормоқда. Бу муносабатларни одилона ва демократик негизларда қайта қуриш истиқболларини ёмонлаштирмоқда.

ШУ КУННИНГ МАВЗУИДА

БМТнинг маълумотларига кўра, бутун дунёда ҳарбий мақсадлар учун қилинаётган харажатлар Африка ва Лотин Америкасидаги барча мамлакатларнинг жами ялпи ички маҳсулоти миқдорига тенг келади. Ҳозирги вақтда ҳарбий мақсадлар учун атиги бир кунда сарфланаётган маблағ ёрдамида ер юзида безгак дардини бутунлай тугатишга оид йиллик программа харажатларини тўлаш мумкин бўлур эди. Ҳар беш соатда бутун дунёда ҳарбий тайёргарликлар учун бўлаётган чиқим болаларга ёрдам бериш программалари фондининг бутун йиллик бюджетини ташкил этадиган миқдорга , етмоқда.

Совет ҳукумати Мехикодаги конференциянинг қарорлари бунёдкорлик, одамларнинг турмуш шароитларини яхшилаш мақсадларига эришишга, социал-иқтисодий тараққиётни таъминлашга кўмаклашади, деган умид билан қуролланиш пойгасини тўхтатиш учун, инсониятни уруш хавфидан халос қилиш учун курашни кучайтириш зарурлигини таъкидламоқда. Халқлар ўртасида дўстлик ва ҳамжиҳатликни мустаҳкамлаш учун, ҳамма кишиларнинг асосий ҳуқуқи — яшаш ҳуқуқини ҳурмат қилиш учун давлат ва жамоат арбобларининг, олимларнинг обрўэътиборидан фойдаланиш ҳозир ҳар қачонгидан ҳам муҳимдир, дейилади СССР Министрлар Советининг табрикномасида.

Г. ШИШКИН,
(ТАСС).

ЭКВАДОРНИНГ ЯНГИ ПРЕЗИДЕНТИ

КИТО. Бу ерда миллий конгрессда (бир палатали парламентда) Эквадор республикасининг янги президенти Леон Фебрес Кордеронинг ўз лавозимига киришиш тантанали маросими бўлди. Маросимда ҳозир бўлган чет эл делегациялари орасида СССР Олий Совети Президиуми Раисининг ўринбосари Ғ. Паллаев бошчилигидаги СССР делегацияси бор эди.

Л. Фебрес Кордеро маросимда нутқ сўзлаб, жаҳондаги барча мамлакатлар билан бир-бирларининг ишларига аралашмаслик, миллий суверенитетни ҳурмат қилиш ва низоли масалаларни тинч йўл билан ҳал этиш принциплари асосида муносабатларни ўрнатиш ва ривожлантириш ниятида эканлигини айтди.

Президент ички сиёсат соҳасида менинг ҳукуматим мамлакат олдида турган жиддий иқтисодий ва социал проблемаларни реал имкониятлар ва вазиятга амал қилиб ҳал этишга интилади, деди. Айни пайтда Л. Фебрес Кордеро табиий ресурслардан оқилона фойдаланишга оид тадбирлар қабул қилиш зарурлигини айтди.

Президент тантанали маросим тугагандан кейин ҳукумат тузиш тўғрисидаги декретни имзолади. Луис Роблес Пласа ички ишлар министри, Эдгар Теран ташқи ишлар министри, дивизия генерали Луис Пинейрос Ривера миллий мудофаа министри этиб тайинландилар.

ЗАНУ—ВФ СЪЕЗДИ

ХАРАРЕ, 13 август. (ТАСС). Бу ерда Зимбабве — африкаликлар миллий иттифоқи — ватанпарварлик фронти (ЗАНУ—ВФ) нинг II съезди ўз ишини тамомлади. Съезд ишида барча вилоят партия ташкилотларидан 6000 дан кўпроқ делегат, бир қанча коммунистик ва ишчи партияларининг, Африка мамлакатларидаги сиёсий партияларнинг делегациялари, миллий озодлик ҳаракатларининг вакиллари иштирок этдилар. Съездда КПСС Марказий Комитетининг аъзоси, КПСС Марказий Комитети ҳузуридаги партия контроли комитети раисининг ўринбосари М. А. Пономарев бошчилигидаги КПСС делегацияси ҳозир бўлди.

Анжуман қатнашчилари ЗАНУ—ВФ Марказий Комитетининг ҳисобот докладини муҳокама этдилар. Ҳисобот докладида социал-иқтисодий ривожланиш соҳасида келгусидаги ҳаракат программаси белгиланган. Анжуманда қабул қилинган уставда Зимбабве республикасининг социалистик йўлни танлаб олганлиги мустаҳкамланади. ЗАНУ — ВФ партиясининг мақсади — марксизм-ленинизм принципларига асосланган давлатни барпо этишдан иборатдир. Шу вазифани амалга ошириш йўлида экономикани тубдан қайта қуриш мўлжалланмоқда, бу эса социализмнинг капитализм устидан ғалаба қозонишини таъминлайди. Устав партияни Зимбабве халқининг миллий ривожланишида раҳбар сиёсий авангард деб таърифлайди.

Съезд делегатлари ўзларининг муҳокамасига тақдим этилган резолюцияларни маъқулладилар.

Съездда партиянинг раҳбар органлари — 90 кишидан иборат Марказий Комитет ва 15 аъзодан иборат сиёсий бюро сайланди. Партия президенти Р. Мугабе биринчи секретарь сифатида сиёсий бюрога бошчилик қилди.

СОЦИАЛИЗМ МАМЛАКАТЛАРИДА

● ЧССР. Автомобилсозлар «Татра-815» юк машинасини ишлаб чиқаришни ўзлаштирдилар. Бундай машиналар ўз ўтмишдошидан фарқ қилиб, мураккаб шароитда ҳам юқори унум билан ишлайди. Суратда: янги юк машинасини монтаж қилиш пайти.

● БХР. Козлодуеда СССР, Венгрия, ГДР, Польша, ЧССР ҳамда Болгария мутахассислари томонидан янги атом электр станцияси барпо этиляпти. Суратда: атом электр станциясининг машина зали.

ЧТК—ТАСС ва БТА—ТАСС фотолари.

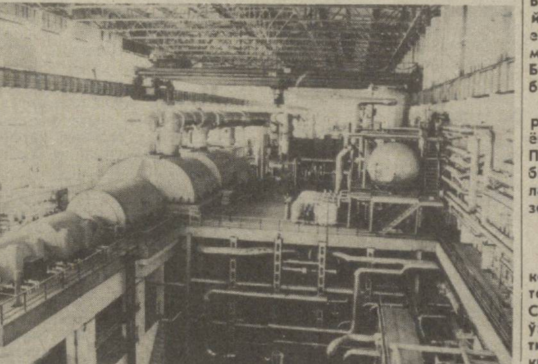

РАНГ-БАРАНГ ОЛАМ

АРХЕОЛОГИЯ
ҚАДИМИЙ ЖАНГ АРАВАЛАРИ

● Йоркшир шаҳри (Шимолий Англия)да тупроқ қазиш ишлари вақтида икки ғилдиракли жанг араваси қолдиқлари топилди. Бу аравалар тахминан 2 минг йил муқаддам тайёрланган.

Бу топилма Британия музейи ходимларини қизиқтириб қолди. Уларнинг илтимосига кўра, топилма чиққан жой қатъий текширишдан ўтказилади. Текшириш ишлари олиб бориладиган жой ҳарбий қисмларнинг муҳофазасига топширилди.

ФАКТНИНГ ЎЗИ
ЁЗУВЧИ ХОТИРАСИ

● Испания адабиётининг етук намояндаси Висенте Бласко Ибаньес (1867—1927 йил) туғилиб ўсган ва вояга етган Валенсиядаги уйда таъмирлаш ишлари бошланади. Бу уй Ўрта ер денгизининг бўйида жойлашган.

Ёзувчи ўзининг дастлабки романини шу ерда ёзган. 17 ёшида Мадридга йўл олган. Пренса Латина агентлиги мухбирининг хабарига кўра сақланиб, қолган уй ёзувчи музейи бўлиб қолади.

ТАБИИЙ ОФАТ
КУЧЛИ ТОШҚИН

● Бразилияда жала ёмғири келтириб чиқарган кучли сув тошқинлари давом этмоқда. Санта-Катарина штатининг ўзидагина табиий офат натижасида юз мингдан кўпроқ киши бошпанасиз қолган.

СУД ИШИ ТУГАДИ

КОБУЛ. АДРнинг махсус революцион трибуналида каллакесарлар шайкасининг бошлиғи Қуддус ва унинг шериклари иши юзасидан очиқ суд тугади. Суднинг 4 мингдан ортиқ киши қатнашган очиқ мажлислари давомида афғон халқига қарши қонли ёвузликларни амалга оширишда бандитлар айбдор эканлиги рад этиб бўлмайдиган тарзда исботланди. Текширув натижасида тўпланган ҳужжатлар ва юзлаб гувоҳларнинг кўрсатмалари Қуддус тўдаси эрон реакцион доираларининг йўл-йўриғи билан иш кўрганлигидан далолат беради. Қуддус беш йил Эронда яшаб, «жамияти исломи» кўпорувчи ташкилотидаги афғон босмачилари тўдаси билан иш юритиб, АДР территориясида террорчилик ишларини амалга ошириш учун тайёргарлик кўрган. У Афғонистоннинг Балх вилоятига кириб, одамларни ўлдириш, уйлар ва биноларга ўт қўйиш, қароқчилик билан шуғулланган.

Бахтар агентлигининг хабар беришича, Қуддус ва унинг 14 нафар шериги ўз жиноятлари учун ўлим жазосига ҳукм қилинди. Каллакесарлар тўдасининг 21 аъзоси беш йилдан 20 йилгача муддат билан қамоқ жазосига ҳукм этилди. (ТАСС).

ОЛИМПИАДА — 84

КИМНИНГ ФОЙДАСИГА?

ЎЗГАЧА ТАРИХДА

● Олимпиада ўйинларининг рамзи беш ҳалқа туширилган байроқ икки ҳафта мобайнида Лос-Анжелесда ҳилпираб турди. Бу байроқнинг рамзий белгиси шундаки, у беш қитъа спортчиларини мусобақага чорлайди. Чаққонлик ва маҳорат, ғолиблик ва дўстлик бу мусобақанинг ҳаққоний шиоридир. Аммо Калифорния бўйлаб «сочиб юборилган» турли спорт иншоотларида давом этган беллашувларнинг тарихи ўзгача бўлди.

XXIII ёзги Олимпиада ўйинлари унинг тарихига кутилмаган натижалар билан кириши шубҳасиздир. АҚШда ўтказилган ёзги Олимпиадада жаҳоннинг энг кучли спортчилари — СССР, ГДР ҳамда бошқа социалистик давлатларнинг командалари иштирок этишмади. Мусобақанинг ҳар бир босқичида «Америкадан яхшироқ мамлакат йўқ» деган ғоя тиқиштирилди. Пировард натижада Олимпиадада шовинистик муносабат юзага келтирилди. Мусобақаларда нотинчлик, судьяларнинг бемаъни ҳатти-ҳаракатларини айтмайсизми? Бу ҳаракат халқаро жамоатчилик томонидан қаттиқ қораланди.

«ЭРКИН ДУНЁ» НАМОЙИШИ

● Мусобақалар тугади. Унинг иштирокчилари ўз мамлакатларига қайтиб кетишади. Хўш, XXIII ёзги Олимпиада ўйинлари уларнинг ҳаётларида қандай ўрин қолдирди? Мусобақа ғолибларининг таъкидлашича, Лос-Анжелесдаги Олимпиадада зўравонлик, дўқ-пўписа ва андишасизлик ҳолатлари яққол кўзга ташланди. Майдон эгалари эришган ҳар бир ғалаба зўр бериб бўрттириб кўрсатилса, бошқа мамлакатларнинг спортчилари эришган ютуқ рўйхатларга киритилди, холос. Маҳаллий газеталардан бири сурат босиб чиқарди: чим устида хоккей ўйини вақтида америкалик спортчи тўпни эмас, ўз рақибини «нишонга» олмоқда. Қўлидаги спорт анжоми билан ўз рақиби бошига урмоқчидек бўлиб турибди. Бу манзарани қандай баҳолаш керак? Ахир, Олимпиада халқлар ўртасидаги дўстликнинг ҳақиқий рамзи-ку!

Маҳаллий матбуот, радио ва телевидение эшиттиришларида Олимпиада ўйинлари кенг ёритилди. Хорижий мамлакатлардан келган шарҳловчилар, спорт делегацияларига етарлича имконият яратилмади. Хуллас, Лос-Анжелес Олимпиадасида «Эркин дунё» ва капитал дунёси ўз-ўзини намойиш этди. Капитал эгалари Олимпиада ўйинларидан фойдаланиб, ўз маҳсулотларини ўтказишга уриниб кўришди. Олимпиада учун сарфланган маблағни қоплаш унинг эгаларининг диққат-эътиборида турди.

РЕКОРДЛАР ҚУВОНАРЛИМИ?

● Олимпиада байроғи туширилди. Америкалик ишбилармон кишилар ва сиёсатчилар бир зум нафас олиб, яна ҳисоб-китобга киришишмоқда: қанча фойда олинди?! Мусобақа қатнашчиларининг аксарияти Олимпиада ўйинларидан қониқиш ҳосил қилмаганликларини тез-тез такрорламоқдалар.

Москва Олимпиадаси билан Лос-Анжелесда ўтказилган Олимпиада ўйинлари ўртасидаги фарқни рақамлар ҳам исботлаб турибди. Тўрт йил муқаддам спортчилар мусобақалар давомида 36 та жаҳон ва 74 та Олимпиада ўйинлари рекордларини ўрнатишган эди. Бу сафар 11 жаҳон рекорди, 45 Олимпиада ўйинлари рекорди қайд этилди.

Ҳ. СУЛТОНОВ.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ВА ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИНИНГ 60 ЙИЛЛИГИ ОЛДИДАН

ИЛМ-ФАН ОЛАМИДА

ҚИММАТЛИ ҚУМТОШ

Ўзбекистон ССР Фанлар академияси Ҳ. М. Абдуллаев номидаги Геология ва геофизика институти билан республика Геология министрлигининг «Химгеонерут» экспедицияси таркибида глауконид бўлган қумтошни ўрганиш ва унинг саноат запасларини аниқлаб чиқиш борасидаги ишларини ниҳоясига етказди. Қумтош таркибида даланинг қимматли ўғити — калий сероб.

Бундай қумтош Қорақалпоғистон АССР, Сурхондарё области ва Фарғона водийсида кенг тарқалган. Бу табиий ўғитни юксак самарали қилиш учун қумтошни золдирли тегирмондан чиқариш кифоя. Таркибида қум бўлган глауконид тупроқнинг структурасини яхшилайди. Уни ерга солиш натижасида пахта ҳосилдорлиги ва тола сифати ортади, шоли ва маккажўхорига ҳам ижобий таъсир кўрсатади.

Олимлар қимматли қумтош конларини ўзлаштириш борасидаги тавсияларини ишлаб чиқдилар. (ЎзТАГ).

РЕСПУБЛИКАМИЗ ШАҲАРЛАРИ БЎЙЛАБ

НАВОИЙ

● Халқимизнинг буюк шоири ва мутафаккири Навоий номи билан аталувчи индустриал, замонавий шаҳарни бутун мамлакат қурди. Шаҳар лойиҳаси Ленинград устахоналарида яратилган бўлса, бунёдкорлик ишларида Иттифоқимиздаги турли миллат вакиллари қатнашди.

Ҳозирги кунда шаҳар аҳолиси 120 минг кишини ташкил этади.

СУРАТЛАРДА: 1. Навоий шаҳрининг бугунги кўриниши. 2. «Фарҳод» маданият саройи. 3. Навқирон шаҳарнинг ёш авлоди.

В. Занков, Р. Шагаев ва А. Кошкин фотолари (ЎзТАГ).

СПОРТ

ФУТБОЛ:

МУСТАҲКАМ МАВҚЕ

Олий лига командалари ўртасида ўтказилган 23-тур учрашувлари тўпларга бой бўлди. Дарвозаларга жами 29 та тўп киритилди. Ўйинлардан бири Тошкентда ўтказилди. Пахтакорчилар «Зенит» командасини қабул қилишди. Учрашувда ленинградлик футболчилар 4:1 ҳисобида ғалабага эришиб, пешқадамлик мавкеларини мустаҳкамлашди. Майдон эгалари эса хавфли вонадаги аҳволларини тағин ҳам «яхшилаб» олдилар. «Пахтакор» лангар ташлаган кемадек бир жойдан қўзғалолмай, мухлисларни яна бир бор ранжитди. Редакцияга келаётган мактубларда эса ишқибозлар ҳақли равишда команда шаънига эътирозли фикрларни билдирмоқдалар.

Тур ўйинларида қуйидаги ҳисоблар қайд қилинди: «Динамо» (М) — «Динамо» (Мн) — 0:1, «Динамо» (Тб) — «Қайрат» — 2:1, «Спартак» — «Жальгирис» — 1:2, «Металлист» — «Черноморец» — 2:1, «Днепр» — «Динамо» (К) — 1:3, «Шахтёр» — СКА — 2:1, «Арарат» — «Торпедо» — 3:2, «Нефтчи» — ЦСКА — 2:0. Ҳозир «Зенит» 32 очко билан ягона пешқадамлик қилмоқда. 28 очколи «Днепр» иккинчи ўринда бормоқда. «Спартак» «Динамо» (К), «Динамо» (Мн) коллективларида 26 тадан очко бор.

СОВРИНЛАР ВА ЎРИНЛАР

● ЕНГИЛ АТЛЕТИКА. Тошкентда ўтказилган Ўзбекистон чемпионатида «Буревестник» коллективи команда ҳисобида биринчи ўринни олди.

● ЧИМ ХОККЕЙ. СССР кубоги учун курашнинг финалида «Колос» (Борисполь) ва Москва жисмоний тарбия институти (3:2) коллективлари ўзаро учрашдилар.

ЮКСАК БАҲО

● «Средазсельхозмаш» илмий-ишлаб чиқариш бирлашмаси ГДРнинг Эрфурт шаҳрида очиладиган халқаро қишлоқ хўжалик виставкасига иккита сериялн машина юборди. Булар токзорларга ишлов берадиган универсал машина ва кўмилган токларни очадиган машина бўлиб, уларга деҳқонлар юксак баҳо бердилар. (ЎзТАГ).

РЕКЛАМА ❋ ЭЪЛОНЛАР

ҲУРМАТЛИ АВТОҲАВАСКОРЛАР!

Аҳолига хизмат кўрсатишни яхшилаш мақсадида «ТАШАВТОТЕХОБСЛУЖИВАНИЕ» ИШЛАБ ЧИҚАРИШ БИРЛАШМАСИНИНГ

ТЕХНИКА ХИЗМАТИ КЎРСАТИШ СТАНЦИЯЛАРИ ҚУЙИДАГИ ТАРТИБДА ИШЛАЙДИ

Бош техника хизмати кўрсатиш станцияси — Халқлар Дўстлиги проспекти, 118-уй — соат 8.00 дан 22.00 гача, дам олиш кунисиз;

Қуйидаги техника хизмати кўрсатиш станциялари соат 8.00 дан 21.00 гача дам олиш кунисиз ишлайди:

1,7 — Чилонзор райони, 8-квартал, Турсунқулов кўчаси;
2 — Юнусобод массиви, Новгородская кўчаси, 2-уй;
5 — Луначарское шоссеси, 299-уй;
6 — Қуйлиқ посёлкаси, Нурафшон кўчаси;
11 — Куйбишев райони, Куйбишев шоссеси, 41-уй;
16 — Чилонзор райони, Етти терак кўчаси, 1-уй;
17 — Октябрь райони, Генерал Узоқов кўчаси, 147-уй;
3 — Олмалиқ шаҳри, Китве кўчаси, 3-уй;
4 — Чирчиқ шаҳри, 4-микрорайон;
8 — Тошкент область, Чиноз райони, Янги Чиноз;
9 — Тошкент область, Ғалаба райони, «Москва» колхози;
10 — Тошкент область, Коммунистик райони, «Роҳат» кўли;
12 — Тошкент область, Ўрта Чирчиқ райони;
13 — Тошкент райони, Минводи посёлкаси;
14 — Ангрен шаҳри, Южная кўчаси;
15 — Оҳангарон шаҳри;
18 — Тошкент райони, К. Маркс колхози;
3 — Техника хизмати кўрсатиш устахонаси — Янгийўл шаҳри, Чехов кўчаси, 14-уй;
4 — Техника хизмати кўрсатиш устахонаси — Тошкент область, Бекобод шаҳри, Пушкин кўчаси, 1-уй.

Йўлларда техника ёрдами кўрсатиш учун сайёр бригадаларнинг тунги навбатчилиги ташкил этилган станциялар:

7 — техника хизмати кўрсатиш станцияси — Тошкент, Чилонзор массиви, 8-квартал, Турсунқулов кўчаси. Телефонлар: 78-52-54, 78-51-66;
17 — техника хизмати кўрсатиш станцияси — Тошкент шаҳри, Генерал Узоқов кўчаси, 147-уй. Телефонлар: 46-63-50, 46-66-48;
4 — техника хизмати кўрсатиш станцияси — Чирчиқ шаҳри, 4-микрорайон. Телефонлар: 41-1-34, 41-1-33;
14 — техника хизмати кўрсатиш станцияси — Ангрен шаҳри, Южная кўчаси. Телефонлар: 77-06, 74-10;
3 — техника хизмати кўрсатиш станцияси — Олмалиқ шаҳри, Китве кўчаси. Телефон: 48-0-82.

Ленин ва Меҳнат Қизил Байроқ орденли «ТАШТЕКСТИЛЬМАШ» ЗАВОДИ ҚОШИДАГИ 87-ЎРТА ҲУНАР-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ ЯНГИ ЎҚУВ ЙИЛИГА ҚУЙИДАГИ МУТАХАССИСЛИКЛАР БЎЙИЧА

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Токарлар, фрезерчилар, операторлар, электромонтажчилар, механика-йиғув ишлари слесари, слесарь-ремонтчилар, электр-газ пайвандчилар, техника назорати бўлими контролёрлари, хизматчилар.

Ўқишга уч йиллик группаларга қабул қилинганлар кийим-кечак, 3 маҳал иссиқ овқат ҳамда ишлаб чиқариш практикаси даврида иш ҳақининг 50 проценти билан таъминланади. Улар танлаган мутахассисликлари бўйича диплом олиш билан тўлиқ ўрта маълумотга ҳам эга бўладилар.

Ўқишга бир йилга қабул қилинганларга қуйидаги миқдорда стипендия тўланади: токарлар, фрезерчилар, қолипчилар — 90 сўм.

ЎҚИШ ЎЗБЕК ВА РУС ТИЛЛАРИДА ОЛИБ БОРИЛАДИ.

Ўқишни аъло баҳолар билан битирган ўқувчиларга ўрта ва олий ўқув юртларига кириб ўқишни давом эттиришлари учун йўлланма берилади. Билим юртида ётоқхона мавжуд.

Ўқувчилар учун ҳар хил тўгараклар ташкил этилган.

МАШҒУЛОТЛАР 1 СЕНТЯБРДАН БОШЛАНАДИ.

Ўқишга кириш учун қуйидаги ҳужжатлар лозим бўлади: туғилганлиги тўғрисидаги гувоҳнома ёки паспорт, маълумоти ҳақида шаҳодатнома, соғлиғи тўғрисидаги справка, турар жойидан справка, 6 дона фотосурат (3 x 4 см. ҳажмида), ариза, таржимаи ҳоли.

ҲУЖЖАТЛАР СОАТ 9.00 дан 17.00 гача қабул қилинади.

Билим юрти адреси: Тошкент шаҳри, Фрунзе райони, Шота Руставели кўчаси, 57-уй (2, 6, 13, 16-троллейбуслар; 4, 7, 9, 11, 24, 28-трамвайлар ва 2, 3, 40, 45, 50, 54 автобусларнинг «Соцгородок» бекати). Телефонлар: 53-95-26, 53-95-23, 53-95-21.

«УЗБИТАВТОТРАНС» РЕСПУБЛИКА САНОАТ БИРЛАШМАСИНИНГ

НАМАНГАН АВТОРЕМОНТ ЗАВОДИ ТАШКИЛОТЛАРДАН ЧЕКЛАНМАГАН МИҚДОРДА «МОСКВИЧ-408, 412» автомобилларининг двигателлари, узатиш коробкалари, олд ва орқа кўприкларини ПУЛ ЎТКАЗИШ ЙЎЛИ БИЛАН КАПИТАЛ РЕМОНТГА ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Мурожаат учун адрес: 716010, Наманган шаҳри, Марғилон кўчаси, 105-уй. Телефонлар: 6-22-25, 6-25-44, 6-28-05.

● Цирк

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — 14/VIII да «ИНТЕРЦИРК-84» чет эл цирк артистларининг гастроллари (19.30).

Ўрта Осиё Қишлоқ хўжалигини механизациялаштириш ва электрлаштириш илмий-тадқиқот институти (САИМЭ) коллективи институт директори А. Ҳ. Ҳожиевга онаси

Майрам ТОЖИЕВАнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

Ўзбекистон ССР Олий ва Ўрта махсус таълим министрлиги Лойиҳалаш-конструкторлик бюроси коллективи бюро бошлиғи Ҳ. Имомовга акаси

Меҳмон ИМОМОВнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

МУОМАЛА ДЕБОЧАСИ

Одамларнинг бир-бирлари билан саломлашишлари, ҳол-аҳвол сўрашишлари ажойиб фазилат бўлиб, инсон кўрки ва юксак ҳурмат белгисидир. Қолаверса, салом ва алик инсоннинг ахлоқий қиёфасидаги норма ва принципларни ифодалаб ҳам беради.

Турли халқларнинг ўзига хос урф-одати, турмуш шароити, анъаналар ва тарихий тараққиёти заминида саломлашишнинг бошқа шакллари ҳам таркиб топган бўлиб, буларнинг ҳар бири ўз маъносига эга. Масалан, Европа халқлари бош кийимини ечиб саломлашадилар. Ҳиндистонликлар кафтларини жуфтлаб, пешонасининг ўртасига теккизиб саломлашишади. Бунинг маъноси шуки, «мен сизни икки қўллаб бошимга кўтараман» дегани бўлади. Афғонлар эса кўришганларида ўнг қўлни манглайига теккизиб, таъзим этадилар. Бу «бош омонми, саломатмисиз?» деган маънони англатади. Арабларда ва бошқа халқларда қўлларини қовуштириб, олға букилиш билан: «Мен сизнинг хизматингизга ҳозирман» деган маъно билдирилади. «Ассалому алайкум!» хитоби «Сизга тинчлик тилайман!» дегани бўлади. Жавоби эса «Ва алайкум ассалом» бўлиб, «Сизга ҳам тинчлик тилайман» деганидир.

Бундай мисолларни кўплаб келтиришимиз мумкин. Бироқ шуларнинг ўзидан ҳам саломлашиш инсонга бўлган меҳр-оқибат, қадр-қиммат, ҳурмат-эҳтиром белгиси эканлиги яққол маълум бўлади. Инсонга умр, бахт-саодат, сиҳат-саломатлик ва тинчлик тилакларини билдириш салом бериш ва алик олиш одатининг туб мағзида ётади.

Таниш-билиш, қариндош-уруғ, ошна-оғайни, ҳамкасблар ва кексаларни кўрганда салом бериб ҳол-аҳвол сўрашиш кишининг маданиятлилигини, унинг хулқ-атвори, одамшавандалиги ва инсонийлигини кўрсатади.

ИНСОНИЙЛИК КЎЗГУСИ

Маданиятли ва тарбия кўрган кишининг бошқаларга салом бериши фарз ҳисобланади, саломни қабул қилиш, яъни алик олиш эса қарз ҳисобланади. Одамларга салом беришни, катталарга ҳурматда ва кичикларга иззатда бўлишни фарзандига ўргатмайдиган оила йўқ. Бу одат боғча ва мактабларда ҳам ўргатилади. Бировга хат ёзсак ҳам гапни саломдан бошлаб ,салом билан якунлаймиз. Иш бошлашдан олдин ҳар ким ҳамкасблари билан салом-алик қилиб олади.

Одамлар саломлашганда жуда нозик психологик ҳолатлар рўй беради. Бунда сўрашаётганларнинг феъл атвори, хулқ-характери, тарбиявий даражаси, ички кечинмалари, ўша пайтдаги кайфияти ва кўришувчига бўлган муносабати «мана мен» деб билиниб қолади. Чунончи, «кўришиш» сўзининг маъноси кўз-кўзга тушиши, бир-бирига қараб самимий қўл қисишни англатади. Лекин сизга ноилож қўл чўзиб, тескари қарайдиганлар ҳам учрайди. Халқда «тескари қараб қўл узатган кимсадан яхшилик чиқмайди» деган нақл бор. Эҳтимол тўғридир, чунки ўша қилиғи билан «сени кўргани кўзим йўқ» дегани бўлади.

Баъзан кўришувчи қўлингизни маҳкам сиқиб, силтаб, озор бериши ёки қўлининг учини бериб, совуққина кўришиши мумкин. Бу бошқаларни менсимаслигидан, манманликка берилиб кетганидан. Баъзилар бинойидек саломлашишади-ю ўтиб кетгач, орқадан ҳақоратомуз ғийбат қилишади. Бундай ҳоллар унинг бошқаларга бўлган эътиқоди самимий эмаслигидан далолатдир. Салом ва алик шу қадар муқаддаски, уни бузиш ҳақоратга тенгдир. Кимга, қачон ва қаерда саломга қўл узатилмайди? Салом беришни ёки қўл узатишни бадмаст, безори, жамоат тартибини бузган, бадфеъл, одамгарчиликдан чиққан, тентак шахслардан, албатта, аяш керак. Салом яна шундай пайтларда берилмайди: улфатларнинг суҳбати қизиб турганда халақит бермаслик учун бир чеккада одоб сақлаб турилади. Яна жамоат жойларига кеч келган киши бошқаларни безовта қилиб қўл олиб кўришиши шарт эмас. Бундай пайтларда қўлни кўкракка қўйиб «кўрганимиз, кўришганимиз!» хитоби айтилади. Айниқса, меҳмондорчиликда ва бошқа жойда таом танаввул этаётган одамга қўл чўзиш унинг таъбини хира қилиши мумкин. Ёши улуғ одам, мартабали шахс, аёл киши биринчи бўлиб қўл узатмагунча қўл чўзиб кўришиш одобдан ҳисобланмайди. Масофадан саломлашиш бу ҳолда айни муддаодир. Ёш қарияга, эркак аёлга биринчи бўлиб салом беради.

Сидқидилдан салом шундай сеҳрли нарсаки, у орқали битмаган иш битади, усиз эса битиб турган иш ҳам бузилади. Мисол учун, бирон идорага фақат имзо қўйдириш учунгина кирган одам ходимга салом бермасдан иш битирмоқчи бўлса, имтиҳонга келган талаба ўқитувчига салом бермай, кўрслик билан билет олса, меҳмонга келган мезбон билан саломлашмай тўғри дастурхонга ўтираверса — бу жуда хунук кўринади. Салом ва алик йўқолган бундай ҳолларда оқибатсизлик келиб чиқади.

Салом сеҳри шундаки, самимий салом берган кишининг юзларидан ёғилган ёғду, кўзларидан чақнаган табассум нури алик олувчининг дилини равшан қилиб юборади. Шунинг учун ҳам салом ва алик бир-биримизнинг ўртамизда бўладиган ҳар қандай алоқадорликнинг дебочаси ҳисобланади.

К. МАҲМУДОВ,
фалсафа фанлари кандидати.

ЁНҒИННИНГ ОЛДИНИ ОЛИНГ!

МЕЪЁР УНУТИЛГАНДА...

Ҳозирги ҳаётимизни телевизорсиз тасаввур қила олмаймиз. У асосий ахборот манбаларидан бири бўлиб қолди. Саноатимиз ишлаб чиқараётган телевизион приёмниклар, айниқса, рангли телевизорлар аҳоли томонидан кўплаб сотиб олиняпти.

Бироқ айрим кишилар телевизорлардан фойдаланиш қоидаларини ўрганишни хаёлларига ҳам келтирмайдилар. Бу эса қимматли аппаратларнинг бевақт ишдан чиқишига ва ҳатто ёнғин чиқишига олиб келмоқда.

Шу йилнинг ўзида Тошкент шаҳрида телевизорларни нотўғри ишлатиш оқибатида бир неча ёнғин юз берди. Масалан, Дадил кўчасидаги 6-уйда 6 июнь куни телевизорни ишлатиш инструкциясига риоя қилинмаганлиги сабабли «Электрон» телеприёмнигида электр симлари туташиб, ёнғин чиқди. Натижада телевизор ҳам, анчагина уй анжомлари ҳам ёниб кетди. Прогрессивная кўчасидаги 41-уйда 12 июнь куни телевизордан ёнғин чиқиб, квартира эгаси анча зарар кўрди.

Худди шу сабаб билан Тошкент трактор заводи массивидаги 1-уйда яшовчи Корьягинлар, Черданцев-2 массиви 10-уйда яшовчи Рубцовлар квартирасида ҳам ёнғин чиқди. Афсуски, бундай мисолларни кўплаб келтириш мумкин. Ёнғинларнинг деярли ярми шанба ва якшанба кунлари соат 20 билан 23 ўртасида рўй бермоқда. Уларнинг сабаби телевизорларнинг узоқ муддат ишлаши оқибатида қизиб кетганлигидир.

Оддий дазмолга биз жуда эҳтиёткорлик билан қараймиз. Телевизорларга эса бундан ҳам эҳтиёт бўлишимиз керак. Нима учун электр токига уланган дазмолни ярим соат қаровсиз қолдирмаймиз-у, ишлаб турган телевизорни қаровсиз қолдириб кетаверамиз?

Ишлаб турган телевизорни назоратсиз қолдириш ёки катталар йўқ вақтида болаларнинг телеэшиттиришларини кўришларига йўл қўйиши мумкин эмас. Баъзилар телевизорнинг ёнларига турли буюмларни қўйиб, унинг вентиляция тешикларини беркитиб қўядилар. Бундай қилиш ҳам хавфли эканлигини эсда тутиш лозим. Телевизор икки-уч соатдан ортиқ ишлатилмаслиги керак. Икки-уч соатдан сўнг уни, албатта, ўчириб, совутиш лозим. Шунингдек, ёнғиннинг олдини олиш учун йилига камида бир марта телеательедан мутахассисларни чақириб, телеаппаратни профилактик кўрикдан ўтказиш унинг чангларини тозалатиш керак. Шундагина ёнғиннинг олдини олиш мумкин.

Ҳ. АЛОВУТДИНОВ,
Тошкент шаҳар ички ишлар бошқармаси ёнғиндан сақлаш бошқармаси бўлими бошлиғи.

Редактор М. ҚОРИЕВ.

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

14 АВГУСТ, СЕШАНБА

МОСКВА-I. 9.00 — Время. 9.40 — Моҳир қўллар. 10.10 — Опера билан учрашув. 11.25 — Иссиқ қор. Бадиий фильм. 13.05 ва 15.00 — Янгиликлар. 15.20 — Ҳужжатли фильмлар. 16.05 — Концерт. 16.35 — Мультфильм. 16.55 — Ҳужжатли фильм. 17.40 — Концерт. 17.55 — Ҳужжатли фильм. 18.15 — Концерт. 18.45 — Фан ва турмуш. 19.15 — Дунё воқеалари. 19.30 — Инсон ва қонун. 20.00 — Совет қўшиқларидан концерт. 20.20 — Одамлар ва дельфинлар. 1-фильм. 21.30 — Время. 22.05 — Ёзувчи ва замонавийлик. 23.25 — Дунё воқеалари.

МОСКВА-II. 9.00 — Гимнастика. 9.20 — Концерт. 9.50 — Тўй. Бадиий фильм. 10.50 — Ҳужжатли фильм. 11.20 — Шахмат мактаби. 11.50 — Рус тили. 12.20 — Г. Гендель. 12.30 — Француз тили. 13.00 — Ўқув кўрсатуви. 13.45 — Таътиллар. Бадиий фильм. 2-серия. 14.40 — Львов телевидение студиясининг программаси. 15.55 — Мультфильм. 16.30 — Ҳужжатли фильм. 16.50 ва 18.30 — Янгиликлар. 18.45 — ...16 ёшгача ва ундан каттелар. 19.30 — Қишлоқ янгиликлари. 20.30 — Хайрли тун, кичкинтойлар 20.50 — Мотоспорт. СССР чемпионати. 21.20 — Ҳужжатли фильм. 21.30 — Время. 22.05 — Музикали фильм. 23.30 — Ҳужжатли фильм.

ТОШКЕНТ-I. 18.00 — Янгиликлар. 18.15 — Мультфильм. 18.45 — Орзу. 19.15 — Телефильм. 19.30 — Ахборот. 19.45 — Телефильм. 20.00 — Ўзбекистоннинг бадиий мероси. 20.30 — Ахборот. 20.50 — Концерт. 21.30 — Время. 22.05 — Маккажўхори — ҳам дон, ҳам озуқа. 22.20 — Б. Қориеванинг ижодий портрети. 23.25 — Янгиликлар.

ТОШКЕНТ-II. 9.00 — 16.55 — МОСКВА-II. 18.15 — Пролог. 18.45 — Мис карнайлар. Бадиий фильм. 20.00 — Янгиликлар. 20.20 — Машҳур ҳайвон ўргатувчи. Бадиий фильм. 21.30 — МОСКВА-II.

15 АВГУСТ, ЧОРШАНБА

МОСКВА-I. 9.00 — Время. 9.40 — Халқ ижодиёти. 10.25 — Мўъжизасиз-мўъжизалар. 11.25 — Одамлар ва дельфинлар. Бадиий фильм. 1-фильм. 12.30 — Концерт. 12.55 ва 15.00 — Янгиликлар. 15.25 — Ҳужжатли фильмлар. 16.10 — Мухбирларимиз ҳикоя қиладилар. 16.40 — Концерт залида — мактаб ўқувчилари. 17.20 — Стадион ҳамма учун. 17.50 — Мультфильмлар. 18.20 — Адабий суҳбатлар. 19.15 — Дунё воқеалари. 19.30 — Дунё ва ёшлар. 21.10 — Одамлар ва дельфинлар. Бадиий фильм. 2-фильм. 21.30 — Время. 22.05 — Хизматга — космосга. 22.35 — Концерт. 23.50 — Дунё воқеалари.

МОСКВА-II. 9.00 — Гимнастика. 9.20 — Концерт. 9.35 — Уста. Бадиий фильм. 10.50 — Концерт. 11.25 — Ҳужжатли фильм. 11.45 — Фан ва турмуш. 12.15 — Тележурнал. 12.45 — Мультфильм. 13.20 — Таътиллар. Бадиий фильм. 3-серия. 14.15 — Немис тили. 14.45 — Ҳаётга йўлланма. 15.30 — Коми АССР телевидениесининг программаси. 16.30 ва 18.30 — Янгиликлар. 18.50 — Ҳиндистон оҳанглари. 19.20 — Илмий-оммабоп фильм. 19.30 Совет Иттифоқига хизмат қиламан. 20.30 — Хайрли тун, кичкинтойлар. 20.50 — Ҳаракат хавфсизлиги учун. 21.20 — Фильм-концерт. 21.30 — Время. 22.05 — Алоқачини кутинг. Бадиий фильм. 23.20 — Киножурнал.

ТОШКЕНТ-I. 10.00 — Ахборот. 10.20 — Ғаройиб якшанба. 11.2 0 — Ер ва эл. 12.20 — Телефильмлар. 13.00 ва 18.00 — Янгиликлар. 18.15 — Ўқувчилар бригадасида. 18.45 — Қўғирчоқ фильм. 19.05 — Телефильм. 19.15 — Ахборот. 19.30 — Футбол. «Пахтакор» — АСК (Ростов-Дон). Танаффусда — Ахборот. 21.20 — Мультфильм. 21.30 — Время. 22.05 — Бугун оламда нима гап? 22.20 — Еркин ҳаёт.

ТОШКЕНТ-II. 9.00 — 16.35 — МОСКВА-II. 18.10 — Телефильмлар. 18.45 — Шоҳсанам ва Ғариб. Бадиий фильм. 22.00 — Янгиликлар. 20.20 — Фильм-портрет. 21.00 — Транспорт ва йўловчи. 21.30 — Москва-II.

РАДИО

14 АВГУСТ, СЕШАНБА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 8.30 Дилкаш дуторим. Концерт. 9.30 — Дўстлик байроғи. 12.10 — Ишчинома. 18.15 — Илмий-атеистик мавзуларда. 19.25 — Ёшлик. 20.50 — Адабий ўқиш. А. Қаҳҳорнинг Анор ва Бемор ҳикоялари. 21.10 — Қишлоқ меҳнаткашлари учун концерт. 22.30 — Шодлик ансамбли ижро этади.

15 АВГУСТ, ЧОРШАНБА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 8.30 — Замонам менинг. Концерт. 9.30 — Совет Ўзбекистони: одамлар, ишлар ва режалар. 11.15 — Инсон ва қонун. 11.35 — СССР халқ артисти С. Қобулова куйлайди. 12.10 — Узбекистан индустриальний. 19.25 — Қармоқ. 20.30 — «Пахтакор» — АСК (Ростов-Дон). 21.15 — Шеърият кечаси. 21.35 — Қишлоқ меҳнаткашлари учун концерт. 22.30 — Симфоник ва камер куйларидан концерт.

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

Орган ЦК Компартии Узбекистана, Верховного Совета и Совета Министров Узбекской ССР

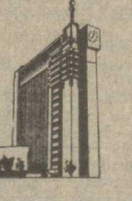

БИЗНИНГ АДРЕС: 700000, Тошкент-П. Ленин кўчаси, 41.

ТЕЛЕФОНЛАР

Хатлар ва оммавий ишлар бўлими — 33-21-43, 32-53-16. 32-53-20, 33-11-49, 32-54-13.